

Déli Hírlap

A bányai magyarság naplaja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratiann-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Doa. No. 934/1938.) Telefon: 23-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

A Temes királyi helytartóság közleménye

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a jelenlegi körülmények között saját érdekében tartózkodják a napi eseményekkel kapcsolatos hírek terjesztésétől és azok tendenciózus kommentálásától.

Mindazokat, akikről bebizonyosodik, hogy ilyen, riadalmat és pánikot keltő cselekményt elkövetnek, bíróság elé állítják és a rendtörvény intézkedései szerint szigorúan megbüntetik.

Mindenki számára a csendet és nyugodtságot, valamint a hatóságok iránti teljes bizalmat ajánljuk, mert egyedül nekik áll módjukban mindenki élet- és vagyonbiztonságáról gondoskodni.

A helyiségek időleges bezárása és a terraszokon való felszolgálat megszüntetésére hozott intézkedés átmeneti és csak a Bessarábia és Bukovina északi részének elvesztése fölött érzett nemzeti gyász miatt történt.

MARTA ALEXANDRU Dr.
 királyi helytartó.

A Basarabiába való visszautazás

A temesi királyi helytartóság közli: A királyi helytartósághoz megérkezett a belügyminisztérium távirati rendelkezése a menekültek, vagy más, basarábiai illetőségű személyeknek lak- és munkahelyére való visszautazására vonatkozólag. Általában a Romániában tartózkodó basarábiai lakosok csoportjairól van szó, a melyek Basarabiába akarnak utazni. A hatóságok ezen csoportok utazása elé nem górdítanak akadályokat. A vasút által való elszállításuk a rendelkezésre álló vasúti kocsiaktól függ, illetve hogy kísérő levelek segítségével miképpen tudnak az egyes vonatokon helyt kapni. A megyei prefekturákat felhatalmazták, hogy ilyen személyek számára bizonylatot állítsanak ki. Az ilyen prefekturái bizonylat alapján kapják meg a basarábiai visszautazásra összeállított csoportok a vasúti pénztárnál a jegyet, illetve a kísérőlevelet. A prefekturák által kiállított bizonyítványban fel kell tüntetni az utas-csoport tagjainak számát és azt az állomást, ahova utaznak. A temesi helytartóság területén Marta Alexandru dr. királyi helytartó utasítására már értesítették erről a rendelkezésről az öt megyei prefekturát és az illetékes ellenőrző helyeket.

Jugoszlávia baráti viszonya Romával

Belgrádból jelentik: Czvetkovics jugoszláv miniszterelnök nyilatkozott a sajtó előtt és kijelentette, hogy Jugoszlávia és Olaszország viszonya kitünő és

Belgrád őszinte együttműködést kíván Romával.

Czvetkovics szerint a szociális és gazdasági átépítést a korporációk szellemében Jugoszlávia is programjának tekinti. A kormányzó még kijelentette, hogy országának semmiféle konfliktustól nem kell tartania, mert szomszédjaival barátságos viszonyban él.

Hawaiba tért vissza az Unió flottája

A Stefani ügynökség közli, hogy az Egyesült Államok hajója tegnap visszatért Hawai kikötőjébe. A hajóraj parancsnoka kijelentette, hogy csupán hadgyakorlatról volt szó.

A hétfői minisztertanács meghatározta az ország új külpolitikai irányát

Rendelkezések a belső rend biztosítására

Bucurestiből jelentik: A megkezdett kiürítés programjában folyik tovább. Vasárnap Siretu-Mic, Chisinau, Basarab és a Tatarbunalonig történt az oroszok előnyomulása. Miután egyes pontokon az előrevonuló szovjet csapatok túlzott menetben megelőzték a tervszerűen visszavonuló csapatainkat, helyi incidensekre került sor. Csapatunk programjában megállapított visszavonulása szerdán, július 3-án, déli 12 órakor fejeződik be.

A BELÜGYMINISZTER ELRENDELI EGYES SZEMÉLYEK INTERNÁLÁSÁT

A belügyminiszter a közigazgatási és rendfenntartó hatósági vezetőkhez távirati rendelkezést küldött. E rendelet hivatkozással az ország belső rendjének védelméről szóló dekrétum 39-ik szakaszára, amely a Monitorul Oficial 88. számában 1933 évi április 15-én jelent meg, kimondja:

Mindazon személyek neveit, — akikről bebizonyosodik, hogy bármilyen formában, vagy

bármely úton az állam biztonsága, vagy a közrend ellen működnek, — táviratilag kell a belügyminisztériumnak tudtul adni, hogy ezen személyek azonnali internálásáról intézkedés történjék.

A rendeletet a kormányzóságokhoz, prefektúrákhoz, rendőri és állambiztonsági, valamint csendőri hatóságokhoz intézte a helyügyminiszter.

Hortolomei közegészségügyi miniszter egész vasárnapon át ellenőrző körúton volt és személyesen vizsgálja meg a különböző egészségügyi szolgálatok működését a Bucovinából és Basarabiából érkező menekültek ügyében. Külön szolgálat ügyel fel a gyermekek, betegek, terhes asszonyok ellátására, az első segélyre szorulóakra. A miniszter megvizsgálta a fürdők, élelmiszerüzletek, vendéglők, kórházak és különböző más menekültek számára szánt férőhelyek megszerzését is.

Rendelet a közrend biztosításáról

A belügyminiszter a következő intézkedést hozta: Tekintettel az összes haderők mozgását elrendelő legmagasabb királyi dekrétumra, a következőket rendeli el:

1. Az összes szórakozóhelyek, mulatóhelyek este 23 órakor bezárandók.
2. Négy személynél több együttesen az utcán nem járhat.
3. Véglegesen bezártnak azon nyilvános helyiségek, vagy klubok, ahol az állam biztonsága, a közrend és az államvédelem, valamint a hadsereg

elleni híreket tárgyalnak, vagy kolportálnak.
 4. Tilos akár zárt, akár nyílt helyen vagy a szabad ég alatt gyűlést, összejövetelt, találkozót katonai engedély nélkül tartani.
 5. Tilos bármilyen idegen embert a lakásba befogadni anélkül, hogy a rendőrhatalóságot erről értesítsék.
 6. A közigazgatás és rendőrhatalóságok hajják végre jelen rendeletet.
 Bucuresti július 1.
 Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter.

A Nemzet Pártjának kiáltványa az ország népéhez

A Nemzet Pártja kiáltványt intézett a nemzethez, amely többek között a következőket tartalmazza:

„Románok! Súlyos megpróbáltatásokon megy át nemzetünk minden fia. Ezekben a nehéz időkben jobban, mint valaha kell megőriznünk azt a szoros nemzeti egységet és összetartást, amely népünket mindig jellemezte. Bessarabiából és Észak-Bukovinából hoznánk menekült testvéreink sorsa felett könnyeket ejtettünk és annak a megszentelt földnek tragédiáját fájjaljuk, ahol kiváló vajdánk uralkodtak és ahol egész generációk románjainak sírjai vannak. A nemzeti egységnek különösképpen ki kell domborodnia a nemzeti szolidaritásban, amikor a veszély máshonnan is leselkedhet hazánkra. A realitás terére lépünk, amikor egyik vagyunk szívvel és lélekkel, a román nép géniusza törhetetlenül erős és mindannyian zárt sorokban feltétlen odaadással állunk áldozatkész és nagy királyunk mögött, készen bármire, amire a parancsot kiadná. Eljén Románia, éljen a király!”

A Nemzet Pártjának kiáltványát Urderianu Ernest vezérkari főnök és Victor Moldoveanu, a párt főtitkára írták alá.

AZ ANGOL-FRANCIA SZAVATOSSÁG ELHÁRÍTÁSA

Bucurestiből jelentik hivatalosan: Július 1-én délután 6 órai kezdettel minisztertanács

volt Bucurestiben, Tatarescu miniszterelnök, királyi tanácsos elnöke alatt. A külügyminiszter részletesen beszámolt a kormány tagjainak a basarábiai és északbukovinai kiürítés részleteiről. Argetoianu Constantin külügyminiszter ezután

vázolta az ország új külpolitikai orientációját,

melyet az új európai rend hívott életre. Bejelentette a külügyminiszter, hogy Románia

az annak idején adott angol-francia garanciát elhárítja magától.

A minisztertanács a külpolitikának ezt az új irányvonalát elfogadta. A minisztertanács 16 óra 30 perckor ért véget.

A SZOVJET TARTÓS ÉS IGAZI BÉKÉT KIVÁN ROMÁNAVAL

Moszkvából jelentik: Az Izvestia a basarábiai kérdésekkel foglalkozva kifejti, hogy dacára a nyugaton, Afrikában, sőt Ázsiában is dúló háborúknak, a Szovjet békés eszközökkel keresték a megoldást Basarabiában és Bukovina kérdésében és ez biztosítja a tartós és igazi békét a két ország között.

Szerdán ül össze a parlament

Hivatalosan jelentik Bucurestiből, hogy az országgyűlés szerdán, július 3-án d. u. 4 órakor tart ülést.

A képviselőház és szenátus külügyi bizottságainak együttes ülése kedden, július 2-án d. u. 4 órakor lesz.

AJÁNDÉKRAKTÁROK A FŐVÁROSBAN

Az országör szervezet annak a nagyarányú országos adományozási akciónak kapcsán, amelynek során kézpénz, ruhanemű és élelmiszer adományokat juttatnak a polgárok a beszarábiai és bukovinai menekülteknek, két ajándék átvételi raktárt állított fel Bucurestiben. Az egyik raktár a Regina Mária liceumban, a másik az Arc de Triomf alatti Országör-irodában.

KÜLFÖLDI LAPVELEMÉNYEK BASARÁBIA ATADÁSARÓL

Londonból jelentik: Az egész angol sajtó a romániai mozgósítással foglalkozik és azt írja, erre azért volt szükség, hogy Románia minden eshetőségre fel legyen készülve. A lapok a Reuter ügynökség egyik táviratát közlik Szófiából és e szerint

Bulgária nyugalommal várja a folyamatban lévő események kialakulását.

Valamennyi lap megegyezik abban, hogy „Romániát kényszerítették, hogy elfogadja a feltételeket”. A Times leközli Victor Budeanu basarábiai román levelét, amelyben válaszol azokra a téves állításokra, amelyek egy nappal előbb ugyanebben a lapban megjelentek. Az angol sajtó egyébként teljes egészében leközli a szovjet ultimátum szövegét, valamint a román kormány válaszát. Cikkeket írnak és azokban hangsúlyozzák, hogy Basarabia mindig román volt.

Az Evening Standard az Associated Press bucurestii távirata alapján közli, hogy

a szovjet csapatok egyes helyeken átlépték a megállapodás szerinti vonalat.

A British United Press belgrádi táviratot közöl és ennek értelmében félhivatalos belgrádi körökből szerzett értesülés szerint Jugoszlávia a balkáni egyezmény értelmében akcióba lép, ha Romániát valamelyik balkáni állam megtámadná.

Az Evening Standard és az Evening News a román haderőről hosszabb beszámolókat hoznak.

TÖRÖKORSZÁG MEGÉRTÉSSEL VAN ROMÁNIA ELHATÁROZÁSÁVAL SZEMBEN.

Isztanbulból jelentik: A török közvélemény teljesen a beszarábiai események hatása alatt áll és mindenütt megemlékeznek arról a szomorú és fájdalmas csapásról, amely Romániát érte. Minden lap beszámol a koronatanács határozatáról, amely bármilyen fájdalmas is volt,

azt célozta, hogy a román fegyveres erő feltétlenül intakt maradjon minden esetleges más-honnan jövő külső támadással szemben.

Az Abidinava című lapban az egyik legnagyobb török közíró, Igdam a következőket írja: Románia nem tehetett úgy, mint Finnország, amely a Népszövetségre, Angliára, Franciaországra, Amerikára és a Skandináv államokra támaszkodott. Kétségbeesett ellenállás után kénytelen volt tárgyalásokba kezdeni és a békekötésnél többet kellett adnia a szovjetnek, mint amennyit az Finnországtól eredetileg kért. Románia nemcsak izolálva volt, hanem ellenséges érületű államoktól körülvéve. A Balkán Szövetség nem lépett volna közbe Basarabia és Bukovina ügyében.

Törökország nyíltan kijelentette, hogy nem száll szembe fegyveresen a Szovjettel és az angol-francia garancia a mai körülmények között illuziórússá vált.

Japán tettekre áll készen Anglia és Amerika ellen

Tokióból jelentik: Hata tábornagy elnöklétével az összes hadiegségek vezető tábornokai tanácskozást tartottak a hadügyminisztériumban. A nagyfontosságú tanácskozáshoz hozzáfűzik a lapok, hogy az európai háborúnak, amely a századnak szinte forradalmi újításait teremti meg, a Fávolveletlen is éreztetni kell hatását. A totális megoldás az, amelynek útjára kell lépni. Előbb tudnia kell Japánnak, hogy mit és milyen eszközökkel akar keresztülvinni. A japán haditengerészet készen áll a tettekre Anglia és az Egyesült Államokkal szemben — írják egyöntetűen a japán lapok.

(Rador).

Botorság lett volna szembezállni a vörös hadsereggel, amikor a másik két határ magyar és bolgár fenyegetés alatt állott.

A BALKÁN BŐLEJÉT MEGMENTETTÉK.

Genfből jelentik: A Journal de Geneve részletesen foglalkozik Beszarabiának Románia részéről Szovjetország számára történt átengedésével. Kiemeli a lap, hogy Románia számára a terület átengedése fájdalmas veszteség, de Románia saját erejére támaszkodva, kénytelen volt engedni az orosz hadsereg túlereje előtt és így

Nicodim pátriárka összetartásra hívta fel a nemzetet

Bucurestiből jelentik: Nicodim, Románia pátriárchája ma pásztorlevelet intézett a hívekhez, melyben meleg szavakkal emlékezik meg a basarábiai és bukovinai hívek nagy áldozatkészségéről és a krisztusi szeretet nevében igaz odaadása és segélynyújtásra hívja fel híveit. Ugyanakkor emlékezteti a hatalmas hívő sereget arra, hogy a nemzeti összetartás, a hazafias érzésnek és a nagy Király iránti odaadó szeretetnek ezekben a súlyos órákban a leg-erőteljesebben és demonstratívabb formában kell megnyilvánulnia. Az egyházfejedelem a román

a konfliktus elmaradásával a Balkán békéje megmentődött.

A HÉTFŐI KIÜRÍTÉS VONALA

Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar hadműveleti osztálya közli július 1-én: A nap folyamán a kiürítés Basarabiában programszerűen folyt le a következő vonalig:

Serotu Nord, Ciudei Nord, Adancata, Boian, Dinant, Briceni, Edmila, Genia, Fyca, Veni, Calaras, Cuculeni, Romanesti, Lacul Chtu, ahol a szovjet csapatok erőteljett menetben haladva, a szovjet programszerűen menetelő csapatainkat megelőzték, kisebb incidensre került sor, azonban a katonai vezetők kölcsönös megállapodásban mindenütt kielégítő módon elejét vette ezeknek.

nép jövőjébe vetett hitének kifejezésével zárta be mélyen szántó pásztorlevelét.

SIDOROVICI KULTUSZMINISZTER RÁDIÓSZÓZATA

Bucurestiből jelentik: Sidorovici Teofil kultuszminiszter, az Országör-szervezet elnöke ma este hosszabb beszédet mondott a bucurestii rádióban, amelyben meghatott szavakban emlékezett meg az országot és nemzetet ért fájdalmas veszteségről és egységre és összefogásra, valamint a jövőben vetett hitre és bizalomra hívta fel az ország közvéleményét.

A nagyvezérkar 2. számú rendelete újabb katonai behívásokról

A nagyvezérkar június 30-án kelt 2. számú rendelete Ofelése 1940 június 27-én kiadott 2135. számú legmagasabb decretumával kapcsolatban a következő behívó rendelkezéseket adta ki:

Mindazon tisztiek, altisztek és legénységi állományhoz tartozók kötelesek csapatteikhez bevonulni, akik sárga és vörös behívó parancsral rendelkeznek és a behívó parancson a következő jelzések vannak:

KÉT CSILLAGOS: AR 2, AT 2, AU 2.

HÁROM CSILLAGOS: OI 1, OI 2, SM 1,

ST 2.

ÖT CSILLAGOS: FL, FB 1, FA 2, FB 2, FR 2, FS 2, FU 2, FA 3, FB 3, FR 3, FS 3, FU 3, FM 2, FD 2, NT 1, NT 2.

HAT CSILLAGOS: SM 1, SM 2, LC 1, LC 2, DP 1, DP 2, SP 1, SP 2.

Nem tartoznak bevonulni, akik a nagyvezérkar június 28-án kelt első számú rendelete értelmében az ott megjelölt kivételt képező kategóriába tartoznak és azok, akik katonai hatóságától nyert orvosilag engedélyezett betegsábadáságon vannak.

A rekvirálási rendelet magyarázata

A nagyvezérkar 2. számú, június 30-án kelt és a 2153. számú június 27-én kelt királyi decretummal kapcsolatban a rekvirálásokra vonatkozólag a következőket rendelte el:

1. A katonai hatóságok rekvirálási rendszabályokat csak állatokra, járművekre és autókra alkalmazhatják, pontos nyugtát adnak mindazoknak, akikről átvtették.

2. Ugyanígy csak különböző konyhabere-

dezési és ilyen természetű felszerelési tárgyakra vonatkozik a rekvirálás, azonban ilyen tárgyak is kizárólag csak gyárakból és lerakatokból történhetnek.

3. A rekvirálások csak fizetés ellenében történhetnek és az árakat a rekviráló bizottság szabja meg.

4. Más természetű rekvirálás kizárólag a nagyvezérkar engedélyével eszközölhető.

Szigoru katonai igazoltatások az ország egész területén

Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy hétfő estétől kezdődőleg az egész ország területén katonai őrzékek igazoltatják a polgárokat és katonai helyzetükre vonatkozólag is

igazoltatják őket. Ezért mindenki hordja magánál személyazonossági igazolványán kívül katonai okmányait is.

Osszeütközés a karhatalom és egy munkáscsoport között a galatii állomáson

Basarabiába visszatérő kétezer munkás türelmetlenkedése folytán állott elő az incidens

Hivatalosan jelentik: Galatiban egy 2000 munkásból álló oszlop, amelynek az volt a kívánsága, hogy Beszarabiába mehessen, június 30-án megfellelő katonai őrség alatt a galatii állomáson tartózkodott. A munkáscsoport egy része türelmetlenkedett, mert a számukra kijelölt vonatszerelvényt, szerintük nem elég gyorsan bocsátották rendelkezésükre. Egrészük szökni próbált, az őrizetükre rendelt katonaság megállásra szólította fel őket, azonban többen közülük, ahelyett, hogy a felszólításnak engedelmesskedett volna,

revolvért rántották és a karhatalomra lőttek. A csendőrség erre fegyverét használta, amelynek következtében

több halott és sebesült volt.

A kötelességét teljesítő karhatalom tagjai közül ketten meghaltak, egy rendőrtügnök megsebesült. A rend hamarosan helyreállt, a pályaudvart megtisztították, miután újabb menekült vonatok érkeztek, ezek utasainak ellátása ezután zavartalanul megtörtént.

Összeütkezés az angol és francia közkeletli hadsereg között

Chamberlain szerint Angliában senki sem akarja a békét

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Bordeauxból jelentik: A francia kormány a közkeletli helyzetéről érkezett jelentések alapján elhatározta, hogy Weygand tábornok, hadügyminisztert sürgősen Szíriába küldi. Weygand még vasárnap elindult és repülőgépen Marseillen keresztül Athénbe utazott, ahonnan tovább folytatta útját Bayrut felé. Hivatalos francia jelentés szerint a tábornok azért utazott el, hogy Mittelhauser tábornokkal, a szíriai francia haderők főparancsnokával tanácskozzék az ott állomásozó francia csapatok leszereléséről.

A Német Távíratok Iroda úgy tudja, hogy Weygand tábornok utazásának igazi oka az angol és francia érdekek között az utóbbi időben bekövetkezett egyre nagyobb feszültség. Francia forrásból is érkeztek jelentések arról, hogy az utóbbi napokban a szíriai francia és angol csapatok között súlyos összecsapások keletkeztek.

A szíriai francia csapatokhoz ugyanis angol csapatokat is beosztottak és az angol tisztok zendülésre akarták rábírní a francia katonákat a kormány leszerelési intézkedése ellen. Ezért a szíriai francia főbiztos márt tiltakozott az angol csapatok magatartása miatt. A franciák leszerelése súlyos csapást jelent az angol politikára. Weygand tábornok most azt a szerepet vállalta magára, hogy megérteti az angolokkal, hogy

a franciák többé nem hajlandók harcolni a brit érdekekért.

Hír szerint most az angolok, vagy megpróbálják Szíriát bekebelezni az angol világbirodalomba, vagy pedig le fognak mondani eddigi terveikről, ami által Földközi-tengeri helyzetük súlyosabbá válik. A leszerelés alatt álló közkeletli francia haderő létszáma 120 ezer ember.

FEGYVERBEN MARAD AZ AFRIKAI FRANCIA HADSEREGET

A Reuter-ügynökség jelenti: Algirből érkező hírek szerint Afrika valamennyi francia gyarmatának katonai főparancsnoka egyöntetűen a következő elhatározásra jutottak:

Valamennyien eleget tesznek a Petain-kormány parancsának és beosztották az ellenségeskedést.

A francia hadseregek azonban továbbra is fegyverben maradnak. Ezek a hadseregek őrzik a francia gyarmatok határterületeit és ha bármi kísérlet történne a gyarmati területek integritásának megsértésére, fegyverrel védelmezik a határokat. A Reuter távirati iroda szerint a francia gyarmati haderők parancsnokainak álláspontja az angol kormány helyeslésével is társalozik.

Szükség esetén Törökország szállja meg Szíriát

A Reuter távirati iroda jelenti: Ankarából érkezett hír szerint a török kormány tovább folytatja katonai előkészületeit. Mint ismeretes, a török kormány sikeresen az iraki kormányval az együttműködésre nézve megállapodást kötött. Ez az együttműködés katonai térre is kiterjed és egy

kölcsönös védelmi szerződésnek felel meg.

A török hadügyminisztérium intézkedésére nagyobb csapatok vonultak fel a szíriai határra. Abban az esetben, ha bármely részről kísérlet történne a francia fennhatóság alatt álló Szíria megszállására, a török hadsereg azonnal bevonulna Szíriába és elfoglalná azt.

CHAMBERLAIN SZERINT AZ ANGOL NÉP EGYSÉGES

A Reuter-ügynökség jelenti: Chamberlain volt miniszterelnök vasárnap beszédet mondott, amelynek során a következőket jelentette ki:

— Az angol nép sohasem volt egységesebb, mint most, amikor szigetországunkat fenyegeti az ellenséges támadás veszélye. Egységiesen harcolunk, hogy megakadályozzuk a németek part-raszalását. Ha ez sikerülne, mindaddig küzdünk, amíg szigetünkön el nem ütötték őket. Készen állunk a megalkuvás nélkül, a véletelkig menő harcra és inkább elveszünk, semhogy a németeknek megadjuk magunkat. Az angol nép egységiesen áll a kormány mögött. Meg fogjuk akadályozni Anglia német invázióját. Az angol szárazföldi hadsereg sokkal nagyobb és harcizetesebb, mint bármikor volt. Hajóhadunk őrt áll szigetországunk minden részén. Egy ellenünk meginduló német támadás kudarcra van ítélve. Ha a támadást visszavertük, akkor jön majd a megtorlás. Ma Angliában senki sincs, aki a békét akarja, mert mindenki tudja, hogy az igazságért és a becsületért harcolunk.

ANGLIA MEGSZÁLLÁSÁNAK TERVE

Newyorkból jelentik: Az Associated Press tudósítója szerint az anglia elleni támadás az alábbi terv szerint indul meg:

1. Folytatólagos légi támadások az angol partvidék ellen, amelyekkel elpusztítják az angol védelmi berendezéseket és támaszpontokat létesítenek a német csapatok partraszállítása céljából.

2. Ezekre a támaszpontokra nagyszámú német ejtőernyős osztagok érkeznek, amelyek birtokukba veszik a területet.

3. Az ejtőernyősök megérkezése után különleges szállító repülőgépeken naponta 200 ezer német katonát tesznek partra.

4. Ezután érkeznek majd meg a tankok és német ágyúk és nem fogják tekintetbe venni az őket érhető veszteségeket, amely esetleg 90 százalékos is lehet.

5. A német offenzíva arra is számít, hogy az irországi köztársasági hadsereget, mint ötödik hadosztapot felhasználhatják.

A KÉT IRORSZÁG EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Dublinból jelentik: Észak-Irország kormánya együttműködésre törekszik az ir köztársasággal. Lord Craigie, Észak-Irország miniszterelnöke nyilatkozott ebben a kérdésben. Hangoztatta, hogy kész szoros együttműködésre lépni De Valerával, a nemzetvédelmi kérdések tekintetében, ha az ir köztársaság Anglia mellé so-

A Le Journal szerint a szövetségesek korán kezdték a háborút

Bordeauxból jelentik: A Jurnal nagy cikket közöl, amelyben Pierre Benoit a következőket írja: Ha nem tudtunk háborút vezetni, nem kellett volna garanciát adni Lengyelországnak, ha éreztük, hogy a háborúban gyengébbek vagyunk, akkor kellett volna megtámadni Németországot, amikor Lengyelországban el volt foglalva. Ha feltétlenül háborút akartunk kezdeni várnunk kellett volna 1940 tavaszáig, a mikor már

200 angol-francia hadosztály és megfelelő

Elrendelték a francia hadsereg leszerelését

Genfből jelentik: A francia kormány Bordeauxból Clermont Ferrandba érkezett és onnan Vichy megy tovább, ahol a parlament is összeül. A szomszédos városokban fogják elhelyezni a különböző fontosabb közhivatalokat.

A kormány közli, hogy a posta a megszállott és a meg nem szállott területek között megindult, ugyancsak megindult az utasforgalom Franciaország és Svájc között.

Új alapokra helyezik a szárazföldi forgalmat

Rómából jelentik: A dunai hajózás, valamint a balkáni forgalom rendezésére összeült bizottság Olaszország, Németország, Románia, Jugoszlávia, Magyarország és Bulgária részvételével erőteljesen folytatja tanácskozásait. A konferencia, amely 10

Senségesen frissítő,

alaposan tisztító és emellett a fogzománcot kímélő a NIVEA fogpaszta.

NIVEA fogpaszta kapható kis és nagy tubusokban.

rakozik, továbbá elküldi Németország és Olaszország képviselőit és kötelezi magát, hogy nem vet fel alkotmányjogi kérdéseket.

MEGTORPEDŐZTAK EGY ANGOL CIRKÁLÓT

A német véderő főparancsnokság közli: Franciaországban nem történt semmi különös esemény. Egy búvárhajónk 23 ezer regiszter tonnatartalmú ellenséges hajóteret elsüllyesztett és egy Orion osztályhoz tartozó

ellenséges cirkálót Bresttől keletre megtorpedőzött.

A német repülőgépek tegnap este újabb támadást intéztek Kelet-Skócia, valamint Anglia keleti és nyugati partvidékén levő kikötők ellen. Egy ellenséges légi raj, amely vadászgépek védelme alatt június 30-án támadást akart intézni az egyik Lille mellett repülőterünk ellen, kénytelen volt meghátrálni, miután a német vadászgépek szétszórták és 6 ellenséges repülőgépet közülük lelőttek. Más ellenséges támadások, amelyeket az angolok nem katonai célpontok ellen hajtottak végre, csak csekély kárt okoztak. Június 30-án összesen 18 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

A Német Távíratok Iroda kiegészítő jelentést közöl a hivatalos harctéri jelentéshez, amely szerint az egyik tengeralattjáró megtorpedőzött egy Orion osztályhoz tartozó német cirkáló hajót. Az Orion osztály hajói 1931 és 1934 évek között készültek és tonnatartalmuk 7000. Ehhez az osztályhoz tartoznak az Ajax és az Achilles is, amelyeket a montevideói öbölben az Admiral Graf Spee megrongált.

GRAZIANI TABORNAGY LEIT LIBIA KORMÁNYZOJA

A Stefani ügynökség közli az olasz nagyvezérkar legújabb hivatalos jelentését, amely tudtul adja, hogy Graziani, Olaszország tábornagya légi úton Labiába utazott és átvette az ottani katonai erők parancsnokságát.

Egyik olasz torpedónaszád megtámadott és elsüllyesztett két ellenséges tengeralattjárót.

Egy olasz hadihajó lelőtt egy négy motoros ellenséges nagy repülőgépet. Az Extere nevű cirkálónk, amely nagy harcot vívott több ellenséges repülőgéppel, nem tért vissza támaszpontjára. Észak-Afrikában az olasz légi haderők sikeres bombatámadást hajtottak végre egy páncélos gépkocsi osztag és ellenséges légiterek ellen. Légvédelmünk lelőtt egy ellenséges repülőgépet. Újabb jelentések szerint szombaton itt több ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg, mint amennyit annak idején köztünk. Az angol repülők bombázták Harrar várost.

hadianyag állt volna rendelkezésünkre.

De, ha még ez az időpont sem lett volna alkalmas ráértünk volna 1941-ben. Be kellett látnunk, hogy

Németország, bár körül volt zárva, mégis óriási tartalékai voltak.

1931 óta szakadatlanul dolgozott és a német gyorsaság mindent felülmúlt. Németország politikai és nem katonai győzelmet aratott, nem a nagyvezérkarok győztek, hanem a kormányok.

(Rador.)

Milyen hatással vannak a napfoltok az időjárásra

A sűrű esőzés és a hűvös idő tudományos magyarázata

Medárdus napjáról azt tartja a közfelfogás, hogy ha azon a napon esik az eső, 40 napig állandóan esős idő lesz. Ebben az esztendőben a rendkívül hideg tél, hűvös és esős tavasz után májusi fagyok voltak és Medárdus is azzal ijesztette meg az embereket, hogy esőt hozott. Nagyon sokan állították ezen az alapon, hogy

tartós esőzések fognak bekövetkezni.

A jóslat pontosan be is vált, mert június hónapban nagyon sok esőt kaptunk.

Sokan állítják, hogy a mostani esőzések a nagyon hideg tél és szokatlan tavasz következményei, sőt egyesek az esőzésekért a Nyugateurópában folyó harcokat tették felelőssé. Ezzel szemben meg lehet állapítani, hogy a június elején jelentkező esős időjárás Középeurópa rendes időjárás formáihoz tartozik. Semmi köze sincs a júniusi esőzéseknek a télhez és a tél és tavasz időjárásához. Az igazság az, hogy Középeurópában június elején alakul ki az ide-oda ingadozó időjárás állandó képe. Ekkor a helyi szelek és szélességen ingadozó időjárás formák szerepét állandó időjárás formák veszik át.

Június elején indulnak el az Atlanti Óceán északnyugati részéből azok az óriási mennyiségű levegőtömegek, amelyek az Óceán felől páratelt levegőt hoznak Európa felé. Ezek aztán bőséges esőzéseket okoznak nálunk. Nagyon sokszor szükség is van ezekre az esőkre. Az idén bizony elég eső esett a tavaszai, úgy hogy nyugodtan elmaradhatunk volna a júniusi esők. Tekintettel arra, hogy a júniusi esők alkalmával a levegő is mindig lehül, a növényzet fejlődésére nézve kedvezőtlen viszonyok következtek be. Sok helyen megsárgultak a tavaszi szalmagabonák, a kukorica is megsárgult és növekedése megakadt.

A júniusi esőzések állandóságát még egy rendkívül érdekes időjárás jelenség biztosítja. A lehullott esőnek ugyanis nagyrésze a meleg miatt elpárolgott nedvességből felhők képződnek. A felhőképződésnek ezt a formáját jól meg lehet figyelni magas hegyvidéki erdőkben, ahol az erdő felett keletkező fátyolszerű ködök a szemünk előtt sűrűsödnek felhőkké. Érthető ilyenformán, hogy ha

június elején néhány napig esik, növekszik annak a valószínűsége, hogy a hónap további részében is esők lesznek.

Természetesen egy általános időjárás helyzetváltozás, például a szél irányának megfordulása, vagy a levegőnyomás emelkedése egy csapásra meghatározza a jó időt.

A Nap felületén jelentkező napfoltok száma 11 évenként megszaporodik. A napfoltok számának növekedése sok földi jelenségre rányomja bélyegét. Vannak jelenségek, amelyeknél határozottan mutatkozik a napfoltok hatása, vagyis párhuzamosan jelentkeznek fejlődnek és tűnnek el a napfoltjelenségek hatása következtében. Jelenleg a Nap éppen elérte azt a tizenegy évenként megismétlődő állapotát: nagyon sok folt van felületén. A foltok számának növekedése már a múlt esztendőben megkezdődött és csak a legutóbbi időben mutat némi csökkenést. Kétségtelen dolog tehát, hogy jelenleg ugynevezett napfoltmaximum szakaszában élünk és így érthető, hogy ennek következtében sok mindent kapcsolatba hoznak a napfoltokkal. Tekintsünk el attól, hogy például az európai és világháború kitörésének idejét is évekkal ezelőtt a világtörténelem eseményei és a napfoltok száma között feltételezett párhuzamból kinyúlva 1939—1940-re jóslgatták. Bizonyos, hogy a legutóbb észlelt északifény jelenségek, a mégases zivatarok és az időjárás rendellenességek határozottan összefüggésben vannak a napfoltok nagy számával.

Ma már mindjobban növekszik a kutatók száma, akik állítják, hogy az esős időjárású évek, a jégverések, árvizek és jötermések 11 éves szakaszszerűt mutatnak, éppen úgy, mint a Napon lefolyó foltjelenségek. Minden kétséget kizárólag bebizonyították például, hogy a fák égvyrűtűn jelentkeznek a napfoltok esőt okozó hatása. Ha öreg fák keresztmetszeteit vizsgáljuk az égvyrűtűket, meg lehet állapítani, hogy az égvyrűtűk 11 évenként vastagabbak, mert a bő esőzések miatt a fa növekedése erőteljesebb volt.

Az esőzések eloszlása és a napfoltok közötti viszony kutatása ma még kezdeti szakát éli, de már vannak rendkívül érdekes eredmények.

Az Afrikában levő Viktória tó vizállására vonatkozó kutatások egész kétségtelenül bizonyítják, amikor a Napon nagyon sok napfolt van, vizállása egy méterrel magasabb, mint olyankor, amikor a Napon kevés foltot lehet látni. Sőt ez a jelenség a tó vizének felszínében 11 éves ingadozást idéz elő.

Ennek azért kell nagy jelentőséget tulajdonítanunk, mert a tó kiterjedése 68 ezer négyzetkilométer és nagyságára nézve Földünknek második beltava. Óriási vidékről folyik a Viktória-tóba a víz és így önműködőleg adja a vízfelület a csapadék-eloszlás közpértékének szabványát. Rendkívül érdekes kimutatások és rajzok igazolják, hogy napfoltok idején — és viszont — hogyan emelkedik a tó vizállása? Nagyon sok hasonló példát sorolhatnánk még fel, hiszen

a mi vidékeinken is vannak belvizek és tavak, a melyeknek szintje szakaszosan apad és nő, a jelenségek azonban még nem estek át a bírálókat kohóján. A földcsuszamlások is hasonló szakaszszerűt mutatnak, de még hosszú időbe fog telni, amíg biztos szám adatok segítségével, tévedés nélkül bizonyíthatunk.

Mégis úgy gondoljuk, hogy az előadottak an-

Weygand tábornok megsemmisítő ítélete az állóháborúról öt évvel ezelőtt

A francia hadsereg főparancsnokának érdekes könyve Turenne marsallról

Weygand tábornok, a francia hadsereg főparancsnoka, mint katonai szerző igen megbecsült nevet szerzett a hadászati irodalomban is. Feldolgozta Franciaország hadtörténelmének jelentős részét, de különös érdeklődést keltett egy könyve Turenne marsallról, aki XIV. Lajos király hadvezére volt. Turenne-ről ezt a könyvet öt esztendővel ezelőtt írta Weygand tábornok. Már akkor is sokat beszéltek azokról a taktikai elvekről, melyeket a szerző ebben a könyvében Turenne-nel kapcsolatban kifejtett.

Weygand megsemmisítő ítéletet mond ebben a könyvében az álló háborúról és pontosan előadja a maga haditaktikáját.

Az új háború valóban mozgóháború lett, érdekes tehát Weygand tábornok könyvének néhány szakaszát idezniünk. Kiderül, hogy a tábornok véleménye szinte jóvendőlészerűen beteljesült.

Ezt írja Weygand a Turenne-életrajzában:

„Turenne hadvezetési módszere csodálatos, mert hihetetlenül merész terveit a legaprólékosabb gondossággal vitte végbe. Vereség esetére biztosította a hátsó védelmi vonalat, pontosan tájékozódott, úgy osztotta el csapatait, hogy mindenütt szembeszállhasson a veszéllyel, amely harc közben meglephetné őt. Nagyszerű kitarasról, elképesztő öberségről tesz tanubizonyosságot; ahol szükség van rá, mindenhol megjelenik és maga ellenőrzi a valódi helyzetet, hogy meghozza a döntést.”

Majd így folytatja hadvezéri eszményképének jellemését Weygand tábornok:

„A katonai képességek és az emberi tulajdonságok arányosak voltak Turenne egyéniségé-

nél is nidkább bizonyítanak, mert nagyon sok időjárás-kutató valja, hogy a Napon mutatkozó napfoltok helyi zivatarok kifejlődésének lehetőségét. Az idén is hasonló esettel állunk szemben — mondják a kutatók.

A Nap sugárzóerejére vonatkozó kutatások során még nem tudták biztosan eldönteni, hogy a napfoltok milyen irányban változtatják meg a Nap sugárzóerejét? Mégis úgy fest a dolog, hogy napfolt-maximumok idején a nap kevesebb hőt sugároz a Földre. Ez azonban még nem magyaráz meg mindent! Az eddigi vizsgálatok szerint a napfoltok a foltok csapadékosabbá teszik az időjárást, növelik naptevékenység növekedésének a jelei és ilyenkor anyagi részecskék érkeznek a Föld belső légkörébe. Az is lehetséges, hogy a Napról érkező láthatatlan, ibolyatűli sugarak nagyobb mennyiségben érkeznek Földünk légkörébe, mint olyankor, amikor a Napon nincsenek foltok.

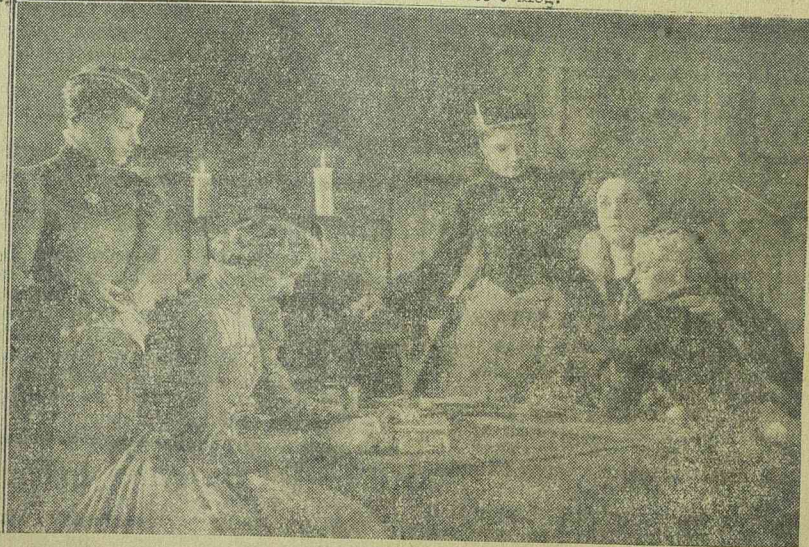
Nem szabad feledni, hogy időjárásunk rendkívül bonyolódott elemekből tevődik össze és éppen ezért a végső-ot alig látjuk. A sok apró részlet, mint fától fedi el azokat az eredőket, amelyek a kiindulási ponthoz vezetnek. Hogy azonban a napfoltoknak elhatározó fontosságuk van az időjárás kialakulására, azt évről évről időjárásunkban szomorúan tapasztalhatjuk.

ben. Ismerte a hadsereg erkölcsi erejének értékét és ezt az erőt mesterien alkalmazta. Sztratégiai és taktikában újító volt, mert a nyílt esata hívéül szegődött abban az időben, amikor minden hadvezér az álló háború hívének vallotta magát.

A tüzelőfegyverek használatát és az elsáncolás jelentőségét helyesen értékelte. A legnagyobb ügyességgel váltogatta az állócsatát a mozgóharccal, de egyetlen hadműveletet sem becsült le és a lehetőleg is megkísérelte, hogy javítson a válságos helyzeten. Hadászati elveinek legnagyobb részét még ma is fel lehet használni. Bizonyára iskolát csinált volna a későbbi korokban, ha kortársai nem sajnálják a fáradságot és emlékiratait, levelezése és a személyes érintkezésközben használt módszereit vizsgálva összeállítják azokat az elveket, melyek segítségével csapatait győzelemre vezette. Turenne tanítása azonban elveszett Franciaországnak mindaddig, amíg Napoleon ismét elő nem vette és helyesen alkalmazta. Külföldön azonban felhasználták Turenne eszméit. Ez nem meglepő, mert gyakran megesik, hogy a megnyert háború után a győztes fél a csalóka főlény hitében elbóbiskol, ám az ellenfél, vereségének okait kutatva, mindenképpen megerősíti magát s ilyképpen

a tegnapi legyőzött a holnap győztese lehet. A türkei csatát követte a rossbachi csata, Jéna után jött Sedan és Sedan után Rethondes, — ezt sohase szabad elfeledniünk!”

Kiderül e néhány idézetből, hogy Weygand előre látta az eseményeket. Intelmére nem hallgattak, amit most a francia hadsereg drágán fizetett meg.

A királynő szíve című nagyhatású Ufa-film egyik érdekfeszítő jelenete, amikor Suar Mária fontos okmányt ír alá.

FRANCIA INDOKINA,

amelyet most a japánok akarnak meghódítani

Franciaország gyors és befejezettnek tekinthető összeomlása után az előtérbe került Indo-Kína sorsának kérdése. A kis szigetre szorult Japán nagy érdeklődéssel tekint a gazdag, kihasználatlan félsziget felé, amely óriási lehetőségeket nyújtana a meleg és nedves éghajlatot jól bíró japán nép elhelyezésére, no meg a japán terjeszkedési politika szempontjából.

Földrajzunkveink azt a terjedelmes félszigetet, amely Ázsia délkeleti szögletében Előindia mögött fekszik, Hátsó-Indiának nevezik, ezzel szemben a franciák és az angolok az Indo-Kína elnevezést használják, hogy India és Kína közti helyzetét és a két nagy területi tájegységnek a félszigetere való hatását illy módon is kifejezzék. A lejtők alsó részén ébenfa, kínafa, mango-pagonyok és bambusz eszerjéket találunk. Legfontosabb terméke a rizs, melyből milliókra menő kivitele van úgy Kínába, mint Amerikába.

Ez a félsziget sem földrajzi, sem politikai tekintetben nem egységes terület. De a lakosság sem homogén (összesen 23 millió), északon és keleten a sárga fajhoz tartozó, a kínákkal rokon annamiták, délnyugaton pedig a szintén mongol fajú, de hindu művelődésű kambodzsaiak laknak.

Indo-Kína legfontosabb és legvirágzóbb tartománya Tonkin, mely a félsziget északkeleti részén fekszik. Középen terül el a Song Koi és mellékfolyóinak a Fekete-Folyamnak alföldje nagyon termékeny, mérsékelt éghajlatú, értékes terület, ahol virágzó a rizstermelés és az állattenyésztés. Ezenkívül újabb gazdag szántóterületeket is fedeztek föl talajában. Tonkin ezért egész Indo-Kína legsűrűbb népességű vidéke (400 ember él egy négyzetkilométeren). Itt él tehát Francia Indo-Kína egész népességének háromnegyedrészé.

MINDENÜTT RIZSFÖLDEK, AMERRE A SZEM ELLAT

A deltavidék rizstermelés szolgálatában áll. A táj festőnek nem mondható: négyzetű rizsföldek egyhangú mozaikja terül el mindenfelé, közöttük töltések emeltek a közlekedés számára. Különböző talaj mindenütt víz alatt áll, a rizs ugyanis a sok vizet szereti s a meleg, nedves éghajlatot. A falvak házai a rizsföldeket elválasztó töltéseken s a dombok és hegyek lábánál épültek. Ami terület nem rizsföld, az mind kővér legelő, ahol az állatok ezrei legelnek. A tájkép háttérében pedig messze ott kélenek a Pireneusoknál is magasabb hegységek.

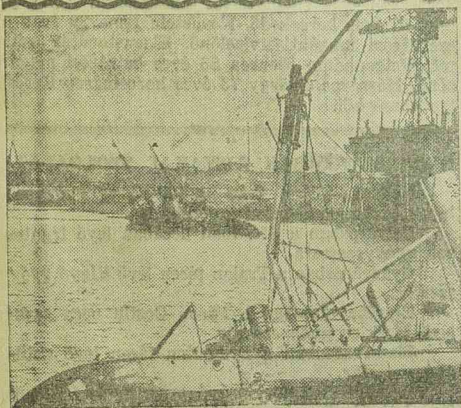
Az éghajlat különösen kedvező. Mert amíg Indo-Kína többi részében a nedves, meleg klíma európaiak számára egészségtelen, addig itt, Tonkinban egészen mérsékelt, változatos éghajlatot találunk — elég hideg és száraz téli évszak közötti átmeneti időszakban nagy puszítást visz véghez a félelmetes tájfű.

Indo-Kína valamennyi tartománya között Tonkin a legjelentősebb, nemcsak gazdasági terményei révén, hanem azért is, mivel a Song-Koi völgye által közvetlen összeköttetésben áll a gazdag Yün-nan délkínai tartománnyal, jó tagozott partvidéke pedig kikötők építésére kiválóan alkalmas.

Lakói annamiták, de teljesen kínai kulturhatás alatt állanak. Fővárosa, Hanoi (137 ezer lakóssal) nem közvetlenül a tengerparton fekszik és nagyobb hajók nem közelíthetik meg, a franciák ezért Haipong kikötőt építették és ezt vasúttal kötötték össze.

ANNAM, A HAJDANI GNALLÓ CSÁSZÁRSÁG

Annam, a kínai tenger mentén elterülő alacsony keskeny partsáv, amely több ezer kilométer hosszan húzódik, de helyenként csak husz kilométer széles.

Dünkerchen kikötője a bombázás után

Éghajlata egészségtelen. Decembertől márciusig szakadatlanul szitál az eső, a nedvesség csontig hat és a levegő hőmérséklete is leszál. A benszállott annamita sokat szenved a hidegtől ablaktalan, fűtetlen, kezdetleges lakásában. Nyáron viszont a hőség a 35 fokot is eléri. A meleget azonban a nedvesség teszi elviselhetetlenné. Nehéz, párs levegő nehezedik a tüdőre s a gyors záporok se hoznak enyhülést.

Régebben császárság volt Annam s a kínaiak védelme alatt állott, ezért van olyan kínai jellege az országnak és népének. A Marco Polo által említett Ciampa nevű császárság valószínűleg Annam lehetett, mely Kambodzsával együtt vagy talán Kambodzsra közvetítésével hindu műveltségű állam volt. Később a kínaiak kultúrája terjedt el. 1883 óta francia védnökség alatt áll. Fővárosa: Hué (60.000 lakóssal), Bao Dai őfelsége székhelye; csendes, poétikus hangulatú város, — rengeteg műemlékkel, az „llatok folyója”-nak partján.

De alighogy elhagyjuk a partvidéket, ott a kedves-mosolygós tájképet, barátságosan hegylanc állvány utunkat és azt is sürri áthatolhatatlan fantasztikus őserdő borítja. Ezen keresztül lehet csak felérni a magasföldre, a dzsungelbe és a szavannákra, ahol félvad népek ma is úgy élnek, mint a kőkor-

szakbeli ősember. Még életkorukat sem tartják számon, a földet nem művelik s például az üveget sem ismerik. De azért nagyon büszkén viselkednek, ha civilizáltabb területre érkeznek. Mert ők az ősiakok, akiket kiszorított a kultúra a félszigetről és ma tigrisekkel, krokodilusokkal, elefántokkal és rinoceroszokkal kénytelenek osztozkodni az értéktelen földeken. Vallásukra nézve Budhisták, a műveltebbek Konfucius tanait követik.

KAMBODZSA, A RÉGI DIOSÓSÉG ROMJAIVAL...

Mig az annomitáknál a kínai, — addig Kambodzsában a hindu művelődés jutott tulsulyba. A kambodzsaiak őse, a kimerék hatalmas királyságot alapítottak Hátsó India déli részén. De a XVI. század óta Kambodzsra Sziam és Annam Eris-almája lett. Mind a kettő legyöngítve és megtépve, 1867-ben a franciák fennhatósága alá jutott. Kedves, vendégszerető, de nagyon lusta nép, mert a gazdag termékeny föld elkényeztette őket. Indiából való egész műveltségük, művészetük, sőt nyelveik is.

A legkisebb tartomány Kokinkina. Egészségtelen, mocsaras, alacsony fekvő vidék a Mekong hatalmas deltájánál. Igazi deltavidék.

Nagyon termékeny, az egész egy majdnem teljesen összefüggő rizsföld, — melyet csak ritkán szakít meg a „kételtű” menyrove erdő.

Népessége nagyon sűrű. Fővárosa Saigon, 320 ezer lakóssal, francia jellegű város. Közeliében van Cholon, mely már egészen kínai város. Saigon a rizskivitel legfőbb kikötője. Ugyanis Kokinkina óriási mennyiségű rizst visz ki évenként Szélsőkelet-Ázsiába és Európába.

Az osztrák emigráció válsága Párisban

Német katonák egy francia házbán megtalálták Starhemberg herceg iratait Békészerződési tervek az elhagyott irattáskában

Egy ostmarki német hadosztály az elmúlt héten Orleans irányában nyomult előre és Etampes városba érkezett, amely a német értesítés szerint Starhemberg herceg, az Anschluss előtti osztrák alkancellár tartózkodási helye volt. A herceg lakását rövidesen megtalálták a kis francia városkában — egy véletlen folytán. Egy fiatal német tisztet, Rolland Robert, elmenekült építés házába szállásolták be és az ott egy aktaátáskát talált, amely Starhemberg herceg magánleveleivel volt tele.

SZABÓSZÁMLÁK ÉS POLITIKAI LEVELEK

Valószínű, hogy Starhemberg és házigazdája is pánikszzerűen menekültek, hogy ennyire értékes iratokat hagytak hátra. A levelek között ugyanis számos olyan másolat és válasz van, amelyek híven ismertetik Starhemberg herceg viszonyát emigráns társaihoz és politikai céljait. Elsősorban számos másolatot találtak, amelyekben a volt alkancellár politikai barátait a francia kormánytól beajánlja. Igen sok számlát, jegyzéket találtak, amelyek a herceg párisi sejoursjairól tanuskodnak. Szabószámlák és mulatóhelyek jegyzékai.

Talán a legkényesebb tartalmú az a levél, amelyet a herceg Daladier, volt francia miniszterelnökhöz intézett:

— Boldog lennék, ha erőnket Hitler Németország elleni harcra vehetnének — írja 1939. június 20-iki levelében Daladiernek.

Levélmásolatok és levelek beszélnek az „osztrák légio” megalakításának kísérletéről. Daladier reményteljes várakozást fűz az akcióhoz, amelyből — mint tudjuk semmisen lett.

VISZÁLY HABSBURG OTTÓVAL

Párisban nem érezte jól magát Starhemberg és főleg nem rokonszenvezett szűkebb honfitársainak emigráns táborával. Egyik levelében „igen kétes elemeknek” tünteti fel azokat, akik az osztrák ügyet Párisban fenntartani igyekeznek. Zernatto és Stockinger volt osztrák minisztereken kívül senkivel sem tart fenn szorosabb összeköttetést és ellentétben áll minden egyéb csoporttal. Ott vannak a „vörös proféták”, a zsidó Ellbogen és Julius Deutsch dr. — akikkel talán még meg tudna egyezni. Erre vall, hogy egyik levelében Deutschnak azt írja, hogy ő, nem volt „munkásgyilkos” és ezzel a szocialistapárt vezetői előtt tisztáznia akarja azt a kérdést, hogy nem volt része a Dolfuss-kormány alatti munkásüldözésben.

Igen hívós a kapcsolata Habsburg Ottóhoz, akit a levelekben a „hari hercegnek” neveznek.

Az osztrák emigránsok találkozóhelye Madame Jeanne, Herriot volt barátjának szalonja, ami a háziasszonyra nézve nem is volt rossz üzlet, mert havi 3000 frank összeggel díjazták az osztrák propaganda felszínre való tartása körüli tevékenységét. Starhemberg egyik feljegyzése szerint havi 100 ezer frank szükséges a propaganda céljaira. Anglia az „osztrák légio” felállításához mindössze 3000 fonsterlinggel akart hozzájárulni, az egyéb anyagi terhek Franciaországra nehezédtek... Talán ez is volt az oka annak, hogy a légio terve nem valósult meg. Az emigránsok között nem volt meg az egyetértés és a tábor szétforgácsolódott intrikák és rágalmazás közepette.

OSZTRÁK ALKANCELLÁRBÓL — FRANCIA REPULÓTISZT

Egyik levelet Starhemberg 1940. február 14-ről keltezte Mark professzorhoz. Ebben így írja:

— Levelet intéztem a francia kormányhoz, amely szerint boldog lennék, ha mint repülőhadnagy léphetnék a francia hadseregbe. Úgy vélem, hogy ez a legmértékű és legcélszerűbb mód eszméink szolgálatára.

Az elhagyott szálláson hever Starhemberg megkezdett életrajza. Csak a bevezetés és egy fejezet van meg, holott az egész mű az elkészített tartalomjegyzék szerint 13 fejezet lett volna. A 11. fejezetnek ez a címe: Hogyan győzhető le Hitler és a nemzeti szocializmus?

A volt alkancellár feljegyzései között térképek vannak, továbbá béketervezetek. Ezek szerint Németország — csak Poroszországból állana és ezt a területet száz éves ellenőrzés alá veszik. Keletporoszország Lengyelországgá lett volna, Bajorország Ausztriával együtt katolikus királyság.

Még egy érdekes terv fekszik — a német tudósítás szerint — Starhemberg herceg irattáskájában. A házasságkötéseknél a házasságok büntetlen előéletére nagy figyelemmel kell lenni, hogy ezzel „a kriminális gonosztevők mértékeltlen elszaporodását” meggátolják. Ezenkívül a német szülőknek csak három gyermeke lehet, hogy ezzel a túlnépesedést, a munkanélküliséget elfojtsák.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lel, negyedévre 230 lel, félfévre 450 lel, egész évre 900 lel. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lel, negyedévre 200 lel, félfévre 400 lel, egész évre 800 lel. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félfévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lel kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

10-10 és este 10 óra után: 28-11

Kalauzgörülök

mosolyognak az utasra a villamoson. Oldalukon lóg a bértáska és a jegylyukasztó fogó. Helyettesítik a férfikalauzokat, akiknek jelenleg más beosztásuk, más foglalkozásuk van. Mintha a női kalauzokkal, — akik már tizenheten vannak, — egy kis derű, egy kis élénkség, egy kis szín gazdagítaná a villamost. Akármilyen komolyak is óhajtanak lenni, az ajkuk és a szemük körül mégis ott settenkedik a mosoly. Az egyik karcsú, nyúlánk, a másik alacsony, a harmadik olyan, mintha soványító kúra után lenne, a negyedik olyan telt és gömbölyű, akár a galamb. Még nem teljesen önállóak, ott áll mellettük egy-egy férfikalauz, vagy ellenőr és ügyel, hogy a kalauzú hogyan szakaszt egy-egy szakaszt és helyesen szedi-e be érte a megfelelő számú leiket. A frizurájuk hivatalos módon elírtan egyszerű, de a hajuk színe annál változatosabb. A lentől a gesztenyén keresztül megtalálunk minden színárnyalatot a korom feketéig és a vörösig. És nem szabad majd csodálkozni, ha lesz olyan gavallér, aki felszáll a villamosra, de nyomban leugrik onnan és másik kocsira vár, miközben majd ezt dudolja:

De minék a szőke énnekem,

Mikor én a barnát szeretem?

Az ilyen válogatos ficsur csak barnafürű kalauzgörültől fogad el jegvet,

Kolum Bácsi.

— Belga munkások Németországban kapnak munkát. A brüsszeli német hatóságok engedélyezték a belga állampolgárok németországi munkavállalását. Egyszerű kérvényezésre megkapják a munkavállalási engedélyt. Főként szőnyegek, fém- és textilipari munkások nyel- elhelyezést, akik fizetésük kétharmadát hazaküldhetik Belgiumba. (Rador.)

— Tévedésből bolgár területen szállt le egy román repülőgép. Szófiából jelentik: Ossibor bolgár város mellett egy román repülőgép, a melyben két személy tartózkodott eltévedt és bolgár területre szállt le. A bolgár hatóságok jegyzőkönyvet vettek fel és miután kiderült, hogy tévedés történt, a román repülőgépet útnak engedik.

(—) Katonaköteles férfiak tartásuk maguknál a katonai irataikat. A rendőrség felszólítja a katonaköteles férfiakat, hogy állandóan tartásuk maguknál katonai könyvecskéjüket összes katonai irataikkal együtt, hogy szükség esetén igazolni tudják magukat.

(—) Pacha püspök a fővárosban. Pacha Ágoston megyés püspök Bucurestibe utazott és résztvesz a szenátus hoinapi ülésén.

(—) Meghosszabbították a zenetilalmat. A belügyminisztérium rendelete értelmében a zenetilalmat újabb három nappal meghosszabbította. Ennek értelmében július 3. szerdán estig bezárólag színház, mozi és általában zenés előadások nem tarthatók.

— Szófiába érkeztek az Egyiptomból visszatérő olaszok. A Stefani iroda jelenti: Az Egyiptomból hazatérő olaszok vasárnap a szófia pályaudvaron keerszítült utaztak és ugyan- éhez a vonathoz hozzászótoltak egy szalónkocsit, amelyben Joanna bolgár királynő foglalt helyet. Az olasz menekülők nyomban rokon- szenv tüntetést rendeztek a királynő mellett, aki barátságosan elbeszélgetett az olaszokkal. (Rador.)

— Biztosítják az igazságszolgáltatás zavartalan- ságát. Az igazságügyminiszter közlekedéssel rendel- tet ad ki, hogy a mozgositott ügyvédek bírósági ügyei halasztást ne szenvedjenek. Részletes rendelkezést közvetlenül a törvényszéki főelnökök inté- zik.

— A bucarestii rádió újabb hírszolgálati programja. Bucurestiből jelentik: Hétfőn, július elsejétől kezdődőleg, további intézkedésig a bu- curestii rádió a következő időpontokban ad hí- reket: Reggel 6.45 órakor román nyelven, dél- után 14 órakor román nyelven, délután 15 óra- kor a külföld számára idegen nyelven, este 20.30 órakor román és magyar nyelven, 21 órakor a külföld számára idegen nyelven, 22 órakor ro- mán nyelven, 23.30 órakor a külföld számára idegen nyelveken.

(—) Galló Géza felszentelése és első miséje. Péter és Pál napján ment végbe az aradmegyei Simánd községben az ottani születésű Galló Géza végzett teológus ünnepélyes pappá szentelése. Pacha Ágoston megyés püspök végezte a felszen- telést és a szertartásnál segédkeztek Unterwe- ger Lothár dr. kanonok, pápai protonotárius, Llamoth Gyula teológiai tanár, aki a szertartást magyarázta, Blaskovics Béla dr. teológiai tanár, Héber János dr. püspöki titkár, Kreuter János mácsai esperes-plébános és Singer Ferenc simándi plébános. A templomot zsúfolásig megtöltöt- ték a hívek. Az újonnan felszentelt pap első mi- séjét a következő napon, vasárnap délelőtt mon- dotta a simándi templomban. A manuduktor tisztjét Singer Ferenc plébános látta el, az ün- nepi beszédet Fodor József temesvári hittanár mondotta.

(—) UZ BENCE Nyíró József regényének harmadik folytatása megjelent és négy leírt kapható. Kérje a Deli Hírlap kézbesítőitől.

(—) Akiknek teher lett az élet. Miles György, hatvannégy éves lipcai gazdálkodó az istállóban fel- akasztotta magát és meghalt. Tettét gyógyíthatat- lan betegsége miatt követte el. Súlyos betegsége elől menekült a halálba Kreuter Magdolna, hatvan- hat éves grábáci asszony is, aki a háza udvarán le- vő kútba ugrott és a vízbe fulladt. Temesvárott P. Florica fiatal leány a józsefvárosi állomáson az egyik vonat elé akarta vetni magát, de még idejé- ben megakadályozták tervének végrehajtásában.

BORSEC

ideális magaslati hely
fenyvesek között.

Napos, szép szobák, jó koszt.

SAINT-SAUVEUR villában

(—) Új gyóntatószékek a józsefvárosi templom- ban. A józsefvárosi római katolikus plébániatem- plomban két új gyóntatószéket állítottak fel. A két hatalmas, izléses és keményfából való szilárd gyó- ntatószékek a templom többi berendezési tárgyának a stílusban készültek. Újítás a gyóntatószékek ké- nyelmes karosszéke, amely kereken forog és köny- nyen lehetővé teszi a gyóntató papnak, hogy egyik oldalról a másikra forduljon. A templom főoltárá- ra új, magas és nagyon tetszetős oltárdísz helyez- tek el. A két gyóntatószék és az oltárdísz, amely nagyban hozzájárul a józsefvárosi templom belső szépségének emeléséhez, Szánthó László temesvári afaragó művész műhelyének remeke.

Nyugalmazott plébános aranymiséje

Witalcsy Ágoston nyugalmazott sárafal- vai plébános tegnap délelőtt tartotta az erzsé- betvárosi plébániatemplomban aranymiséjét. A legnagyobb csendben, minden külső üneplé- ség nélkül ment végbe az érdemes plébános öt- venedik évi jubiláris miséje, amelyen az erzsé- betvárosi szalvatoriánus rendház tagjai és a hí- vek jelentek meg. Előző este a rend növendékei szerenaddal köszöntötték a jubilánst, aki az aranymiséjét megelőzőleg a rendházban lelki- gyakorlatokat végzett. Witalcsy Ágoston 1867- ben született Temesvárott, mint közismert te- kintélyes család tagja. Pappá szentelték 1890- ben, segédlelkész volt Nagyszentmiklóson, Uj- panáton, Ürményházán. 1900-ban lett Sárafal- van plébános és 37 évig működött a községben hívei őszinte szeretetétől és ragaszkodásától övezve. Ideális papja volt egyházának és 1936- ban vonult nyugalomba. Azóta is Sárafalván él, volt hívei körében, akiknek évtizedeken át lelki atyja volt.

A huszonhatos szoba

A szobapincér kétségbeesetten jelenti a por- tásnak:

— Önagyságának nem felel meg a szoba. Kö- veteli, hogy adjunk neki másikat. Mit csináljunk?

— Megmondta neki, hogy nincs másik szobánk?

— Nem.

— Akkor rendben van. Elintézem a dolgot, csak bizza rám.

— Nem hiszem, hogy boldogul vele. A huszon- hatosban nem akar maradni. Pedig ez volt az egyet- len üres szobánk. Azt mondja, hogy neki erkély kell. Neki levegő kell. Neki napsütés kell. Neki zene kell a parkból. Neki madárcsereg kell reggel a nyitott ablaknál. Egy ilyen öreg sárkány azt akar- ja, hogy körülötte forogjon a világ.

— Öreg? Tavaly a bejelentőlapjában huszon- nyolc évet írt.

— Ő az egyetlen, aki ezt elhiszi.

— Legszívesebben a pokolba küldeném, de hát a főnök ur ragaszkodik a személyéhez. Mindent el kell követnünk, hogy önagysága nálunk maradjon!

— Pszt! Már jön le a lépcsőn.

II.

— Miféle szobát adott nekem? Mondja, portás úr, ezt érdemeltem én meg?

— Bocsanatot kérek, de nálunk, ujabban az a szokás, hogy a magányos hölgyeket éveinek megfe- lelő számú szobában szállásoljuk el. Ezt nemcsak a személyzet, de szállodánk valamennyi vendége tud- ja a huszastól a hatvanig. Hogy csak egy példát említsék, az ötvenkilencesben az öreg báróné ömél- tőségű lakik. De ha parancsolni tetszik, mi odaad- hatjuk az ötvenes szobát is. Nekünk olyan mindegy. Esetleg a harmincötöst méltóztatik?

Önagysága felpattan:

— Hát mit képzél? Csak természetes, hogy a huszonhatos szobában maradok.

— Beszüntették a tisztviselői szabadságoláso- kat. A minisztertanács 1599. számú jegyzőkönyvé- ben minden köztisztviselői szabadságolást felfüg- gesztettek. A hivatalos órákat változatlanul be kell tartani.

(—) Hirtelen halál. Weszeli Ferenc, ötvenhat éves öböhai gazda, kukoricaföldjén munka közben hirtelen rosszul lett, összesett és meghalt. Halálát szívizélhűzés okozta.

(—) Fírdés közben a vízbe fulladt. Gaspar Mi- hai, nyolc éves szentadrási fiú, vízzel telt gödörben fürdött és a mély vízbe kerülve alámerült. Mire megtalálták, már halott volt.

(—) Öreg diákok találkozója. A temesvári ál- lami főreáliskolának az 1909 évben érettségizett diákjai gyűltek össze találkozó vacsorára a Du- láska-féle vendéglőben. Harmincegy esztendő előtt huszonhároman tették le a sikerrel az érettségit és hu- szonhároman ültek az érettségi bankettasztal körül. Az egykori diáktársak közül ma már csak tizenki- lenc van életben és ezek közül a mostani összejöve- telen résztvettek: Benke Szilárd dohánygyári fő- tisztviselő, Gerő Vilmos tanár, Gimpel Péter, Kap- pusi József, Krauser Béla parkettgyáros, Lieblich Béla malomigazgató, Manojlovsz Mihutin és Megy- gessi István okleveles gazdász. Az egykori diákok régi emlékei felevenítése mellett kedélyes estét töltöttek együtt.

(—) Elmarad az újkisodai búcsú. Az újki- sodai római katolikus egyházközség július 7-re, vasárnapra tervezte templomi búcsúját. A búcsú és az azzal kapcsolatos szokásos ünnepek el- maradtak.

(—) Halálozások. A temesvári anyakönyvi hi- vatalban a következő halálozásokat jelentették be: Knopf András 63 éves gyárvarosi molnár, Schwarz József 48 éves villanytelepi alkalmazott, Abilla Jó- zsef 49 éves kereskedő, Kornstein Irma 29 éves jó- zsefvárosi magántisztviselő, Eisenstaedter szüle- tett Feigenbaum Floarea 86 éves belvárosi magán- zónó, Mészáros György 73 éves korcsmáros Keresz- tes községből.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGALATA:

Kedden, július 2-án a következő gyógyszer- tára tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan utcában levő Irgalma- sok gyógyszerháza.

Gyárvarosban a Traian téren levő Kigyó gyógy- szertár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin uca sarkán levő Merkle gyógyszerház.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszerház.

Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szol- gálatot tartanak.

Milyen esetben kell nemzetvédelmi adót fizetni a kisiparosoknak?

Felhívjuk az iparosság figyelmét a kétszázalékos nemzetvédelmi illeték alkalmazására, mely körül több félreértés merült fel. A pénzügyi minisztérium megfelelő utasításokkal osztotta szét e félreértéseket, melyek közül a kisiparosságot az alábbi intézkedések érdeklik:

A kétszázalékos illeték alá esnek a következő kisipari foglalkozások termékei: szabó, cipész, asztalos, ékszerész, stb. Minden esetben, amikor a kisiparos a saját anyagából készít valamit megrendelésre, vagy készen árúsítja, meg kell fizetnie a két százalékos illetékét a készáru értéke után.

Olyan esetekben, amikor javításokról van szó, vagy a vevő anyagát dolgozza fel a kisiparos, a minisztérium az esetenkénti felsorolás helyett a következő alapelveket állapítja meg:

Ha az iparos által a javításról vagy megrendeléshez adott anyag értéke meghaladja a munkadíjat, akkor be kell hajtania megrendelőjétől a 2 százalékos honvédelmi illetéket az egész megrendelés, vagy javítás értéke után, ellenkező esetben nem.

Mentesek a 2 százalékos illeték behajtása és kezelése alól a cipészek, szabók, asztalosok, ékszerészek, fényképészek, mindenféle rajzolók, festők, tisztítók és mindazok a kisiparosok, akik nem adnak semmit és csak a munkájukat számítják fel, mert a hozzáadott anyag értéke csak mellékes fontosságú. Ezzel szemben a cukrászok, pékek, kalácsosok stb. kötelesek fizetési jegyzéket kiállítani és azokra honvédelmi bélyeget ragasztani.

— Párisban maradt a magyar követség. Budapestről jelentik: A franciaországi magyar királyi követség ezidő szerint is Párisban működik és a konzuli osztály újabb erősítése szerint az ottani magyar kolónia semmiféle kárt, vagy sérelmet nem szenvedett. Ilyen irányú panasz a konzuli osztályhoz nem érkezett.

— Részvétnyilvántások a Horthy Miklós magyar kormányzóknak. Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzóknak, leánya elhunytá alkalmából igen sok külföldi államfő fejezte ki részvétét. Így részvétáviratot küldtek XII. Pius pápa, Viktor Emanuel olasz király és császár, Hitler birodalmi vezér, Roosevelt elnök, Boris bolgár király, György görög király, Pál jugoszláv régens herceg, Inonu török köztársasági elnök, az argentin köztársaság és Camera a portugál köztársaság elnöke, valamint Chigi herceg, a Málta lovagrend főnöke. Rajtuk kívül igen sok külföldi előkelő állampolgártól érkezett részvétávirat, mint Mussolini miniszterelnöktől, Ciano gróf külügyminisztertől, Maglione vatikáni államtitkártól, Neurath báró birodalmi protektortól és még másoktól.

A villamosmozdonyok térhódítása

A hosszú vasúti vonalakat egyre sűrűbben villamosítják és ennek segítségével a jövőben a vasúti forgalomban egyre magasabb utazási gyorsaságot lehet elérni. Ezen gyorsabb közlekedés lebonyolítására alkalmas villamos-mozdonyok, amelyek a pontos és biztos közlekedés előfeltételei, máris forgalomban vannak. Az AEG mozdonygyára eddig már ötezernél több ilyen villamosmozdonyt épített, egy gyors és erős egységű gyorsvonati mozdonyt valósított meg, amely már éveken át kipróbálást nyert a német birodalmi vasúton. Hogy a jövőben jelentkező még fokozottabb követelményeket ki lehessen elégíteni, az AEG már most kísérleti mozdonyokat épít, amelyek a világ legerősebb egykerekű villamosmozdonyai lesznek. Ezek a gépek huzamosan 180 kilométeres óránkénti gyorsaságot érnek el, de fokozható ez a sebesség 250 kilométerre is. A villamosmozdonyok négy motorral rendelkeznek és egyenlően 2000 lóerőre lehet fejleszteni és így a mozdony négy motorja elérheti majd a 8000 lóerőt is.

(—) Bocu Sever kilépett a román püspökség egyházi tanácsából. A Temesvárott megjelenő Vestul című lap jelentése szerint Bocu Sever bejelentette, hogy kilép a temesvári román püspökség egyházi tanácsából.

(—) A peres ügyek tárgyalása. A temesvári bíróságokhoz tegnap megérkezett az igazságügyminisztérium rendelkezése, amely szerint az összes peres ügyekben, akár polgári, akár büntetőperrel van szó, bizonytalan időre felfüggesztik a tárgyalást, ha azon a peres felek egyike nem jelenik meg. A rendelkezés alapján tegnap már számos per tárgyalását felfüggesztették.

Nem esnek fizetési adó alá a szabadságidő megváltásáért fizetett kártérítési összegek

A munkásszerződésekről szóló törvény 50. szakasza kötelezi a munkaadókat, hogy azoknak az alkalmazottaknak, kiknek a törvényben előírt szabadságot nem adják ki, a szabadságidőre járó fizetés kétszeresét, mint kártérítést fizessék ki. A kérdés, hogy ezek a szabadságmegváltás adó szempontjából miképpen bírálandók el, már régebbi idő óta foglalkoztatja a vállalatokat.

Az adó kérdésének tárgyalásánál mindenekelőtt abból kell kiindulni, hogy az egyes adó törvényi szolgáltatásokból eredő jövedelmeket von adó alá, nem pedig azokat a kártérítéseket, melyeket a törvény azoknak az alkalmazottaknak biztosít, kik törvényes szabadságidejüket nem élvezhetik. A „kártérítés“ adómentességének elvét a Központi Pénzügyi Bizottság már 1932 évi 55. számú határozatában mondta ki, kapcsolatban oly kifizetésekkel, melyeket a munkaadó az alkalmazott elbocsátása alkalmá-

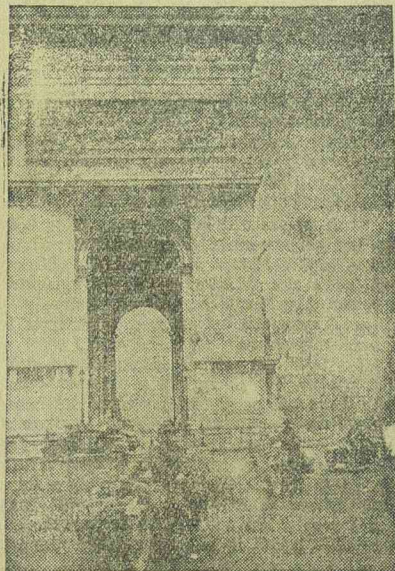
val a felmondási időre járó fizetést meghaladólag fizet, kártérítésül az állás elvesztéséért.

Miután azonban a pénzügyi törvényekben következtetésnek helye nincs és mert az egyes adó törvény 43. paragrafusában, amely a fizetési adót megállapítja, a sokféleképpen értelmezhető „indemnizatie“ kifejezést használja, a pénzügyi közegek a szabadságpénzeket mindenkor adó alá vonták. Most végre a kérdés a bucu-restii tábla elé került, mely ítéletileg kimondta, hogy a kártérítés, melyet a munkaadó alkalmazottjának kifizet azért, mert neki a törvényes pihenő szabadságot nem engedélyezte, nem tekinthető fizetésnek és nem vonható fizetési adó alá. Az ítélet indokolása kifejti, hogy a szabadság elmaradásáért járó kártérítés a fizetéstől teljesen különböző dolog, melyet a munkaadó nem szolgáltatásért, hanem egy törvényes kötelezettség nem teljesítéséért fizet alkalmazottjának, tehát nem tekinthető az egyes adó törvény 43. paragrafusában körülírt keresetnek.

Forgalomba kerültek az új villamos kocsik

Megírta annak idején a Déli Hírlap, hogy a városi villamosvasút műhelye újrendszert villamos kocsikat építettet. Az első ilyen újszerű kocsikak tegnap helyezték forgalomba. A tetszetős kocsik belsője kényelmes, tágas. A feljárat lépcső a kocsi megindulásakor önműködőleg felcsapódik, megálláskor pedig leereszkedik. A feljáratnál levő ajtó menetközben állandóan csukott, megállásnál önműködően kinyílik és megindulásakor becsukódik. Ennek a rendszernek az az előnye, hogy az ilyen kocsikra menetközben nem lehet felugrálni, sem pedig azokról menetközben leszállni nem lehet, ami a baleseteknek elejét veszi. A villamosvasút tovább folytatja az új rendszerű kocsik készítését, illetve régebbi kocsiknak ilyen modern kocsikká való átépítését.

(—) Jövahagyott állampolgársági névjegyzék. Temesvár város közigazgatási ügyosztálya, — mint megírtuk, — négy jegyzékben terjesztette fel azoknak a névsorát, akik az állampolgársági jegyzékbe való utólagos felvételre jelentkeztek. Három első jegyzéket még az év elején hagyott jóvá a belügyminiszter, most pedig megtörtént az utolsó jegyzékben felsoroltak ügyének elintézése is. Nyolcszázötven temesvári lakos kapott most román állampolgárságot, százötvenegye személyre vonatkozólag pedig a belügyminiszter úgy intézkedett, hogy azok kötelesek különböző iratokat utólagosan betérjeszteni és csak ennek megtörténte után kaphatják meg az állampolgárságot. A nyolcszázötven új állampolgár névjegyzékbe megjelent már a hivatalos lapban, megtekinthető azonban a város közigazgatási ügyosztályánál is.

A német csapatok bevonulnak Párisba.

(—) Andree zenetanárnő növendékeinek vizsgálja. Élénk érdeklődés mellett folyt le Andree Eliz, a kitűnő zongoratanárnő növendékeinek vizsgálja. Huszonhét tanítvány számolt be tudásáról és haladásáról, a kisebbek éppen olyan szorgalommal feleltek meg, mint a nagyobbak. Szkiadányi Márta, Wirth Helga, Seweb Mária, Engels Ilse és Mili, Löb Hans, Blaha Ede és Huber János könnyű gyermekdarabok előadásával értek sikert, míg a nagyobb növendékek közül Hanika Helga, Göhrlich Baba, Wittmann Dezső, Lohinszky Christl, Kratochwill Henriette, Prochaska János, Benisch Gitta, Valkay Blanka, Prochaska L. Oberding Dóri, Maus Mária, Kovács István, Reiber Mauzi, Guttmann Hilde, Benisch János, Rotschadl H., Reiber Marika, Wagner Hans, Krischan Sándor valamennyien a kitűnő tanárnő munkájának ékes bizonyítékaiként szívesen előadásában szolgáltatták meg tudásukat. Andree Eliz zenepedagógiai eredményei a legteljesebb elismerést érdemlik.

(—) Ügyvédi hír: Dr. Oberst Zoltán ügyvédi irodáját III. Bul. Carol 3 sz. alá (Mária szobor mellett) helyezte át. Telefon: 20—38.

(—) Kienitz újaradi plébános jubileuma. Lélekemelő ünnepség színhelye volt az újaradi katolikus plébánia. Kienitz Géza dr. az újaradi szeretett plébánosa most töltötte be pappászantelisének 25-ik évét. Délelőtt ünnepélyes szentmise volt, amelyet az ünnepelt mondott Takács varsándi plébános és Máté Benvenuto radnai ferencrendi házfőnök asszisztálása mellett. Kienitz Géza dr. manuduktora Lengyel István dr. kerületi esperes és Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök volt, míg a szentbeszédet Schicht Ádám, volt temesvári teológiai tanár, az ünnepelt volt osztálytársa mondta. Az oltáránya tisztjét özv. Wagner Nándorné töltötte be.

(—) Megkezdődtek a beiratások a Nemzet Pártjába. Temesvárott tegnap megkezdtek a Nemzet Pártja tagjainak beiratását. Bejelentette a belépését Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki Demenescu Ioan helytartósági kabinetigazgató kíséretében jelent meg a városházán. Ezenkívül Baran Coriolan dr. főpolgármester, Tieran Emil dr. megyei prefektus és még számos előkelőség is belépett a Nemzet Pártja tagjai sorába. Az egyes városrészekben a telekbíróságoknál kezdődött tegnap a beiratás.

(—) Elhunyt bankalkalmazott. Minyó János, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság altisztje, meghalt. Holttestét ma, kedden a józsefvárosi temető halottsházájából helyezik örök nyugalomra. Minyó János harminchárom éves volt és tizennyolc évet töltött a bank szolgálatában. Halálát felesége, született Biringer Frida, négy éves kislánya édesanyja, özvegy és kiterjedt rokonság gyászolja.

Göbbels dr. Hágában

Hágából jelentik: Göbbels dr. propagandailgyi miniszter szombaton Hágába érkezett. Fogadására a pályaudvornon megjelent Schmidt, a holland védnökség kormánybiztosa. A miniszter a kormányzó palotába hajtatott, ezután megtekintette a várost, majd a délutáni órákban elutazott Hágából.

SPORTSEMÉNYEK

Sporthirek mindenfelől

A Rapid FC nagy sikere Zágrábban

A Rapid FC döntetlent ért el Zágrábban — A Ferencváros 1:0 arányú vereséget szenvedett Belgrábban

A Rapid FC és a Ferencváros csapatai vasárnap Jugoszláviában játszottak, ahol igen kemény ellenfelekkel kellett megküzdniök. Mindkét csapat, főleg pedig a Rapid fényesen megállotta a helyét. A Ferencváros a jugoszláv fővárosban a Beogradszky legénységével mérte össze az erejét és izgalmas játék után minimális gólarányú veszteséggel volt kénytelen elhagyni a pályát. Tekintettel azonban arra, hogy a Ferencváros kimonodott „kupacsapat” és sokkal súlyosabb eredményeket is a saját javára fordított már, arra lehet számítani, hogy a jövő vasárnap Budapesten lebonyolításra kerülő mérkőzésen megszerezzi a továbbjutás jogát. A Rapid FC a Gradjanszky ellen játszott, amely ma Közép-Európa egyik legjobb és legerősebb együttese. A Gradjanszkyban a horvát válogatott nyolc játékosa szerepel, amely válogatott a magyar válogatott nagy harc után birt csak legyőzni 1:0 arányban. Eppen ezért értékes a Rapid döntetlene, amely valószínűleg hozzájárul ahhoz, hogy a vasutas csapat részvesz a kis KK döntőjében. A jelek szerint Ferencváros—Rapid döntőre van kilátás.

Sport—Foto—Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása
A. M. Mülley-nél
TIMISOARA
I., Str. Solderer 11.
Fióközllet: IV. Bul. Berthelot 10.

GYŐZELEMMEL FELÉRŐ DÖNTETLEN... RAPID FC—GRADJANSZKY 0:0

Tízezer ember volt kíváncsi a Zágrábban lebonyolított kis KK mérkőzésre, amely elkezdett harc után döntetlenül végződött. A horvát csapat váratlanul formájánál gyengébben szerepelt, csatlársora pedig nem birt megbirkózni a szikaszilárd Rapid-vel. A román csapat az első félidőben jobb volt ellenfelénél, de gölt nem tudott elérni. Szünet után az első negyedórában változatos játék alakult ki, majd a Gradjanszky nagyon belefekszik a játékba, de már késő, mert a Rapid-vel szemben mindent tisztáz. Ezen a mérkőzésen a nagyobb sikert kétségkívül a Rapid érte el, mert idegen pályán és egy kitűnő csapat ellen érte el a döntetlen eredményt. A jövő vasárnapi mérkőzésen bizonyára a román csapat szerzi meg a győzelmet, amely biztosítani fogja a döntőbe jutást. A Rapid legjobbjai Barátky és Vintila voltak.

BEGRÁDSZKY—FERENCVÁROS 1:0 (1:0).

Több, mint tízezer néző kísérte figyelemmel a két csapat küzdelmét. A magyar bajnok védekezésre rendezkedett be és ezért három hátrédel és négy fedezettel játszott. Annnyit sikerült elérnie, hogy csupán egy gölt kapott, amelyet könnyű lesz kiegyenlíteni Budapesten. A sáros, csúszós talajon a belgrádi csapat jobban feltalálta magát. A mérkőzést megelőzően kétnapos eső zarta fei a talajt és így azon nem alakulhatott ki reális játék. A 35. percben szabadrugás van a Ferencváros ellen. Dubac áll neki a labdának, amelyet Ghisovichhoz küld. Ez pontos túlálattal kapuó fejei a labdát. Szünet után a Ferencváros változatot az eddigi taktikán és hevesen ostromolja a szerbék kapuját, amelynek védője szenzációsan véd. A mérkőzés befejezése után a közönség tetteleg bántalmazta a szükségbíró, mert nem ítél tizenegyest, hanem tizenhatos büntetést.

KEDDEN JÁTSZIK A SZEGED FC KOLOZSVÁROTT

A Szeged FC csapata Kolozsvárott tartózkodik, ahol vasárnap kellett volna játszania. Az

Labdarugómérkőzések Magyarországon

Ungvár: Szentesi MAV—Russj 5:4.
Ungvári AC—Kassai AC 2:2.
Országos magyar ifjúsági bajnokság:
Magyar Pannut—Pomári TK 2:0.
Dimavog—Ujkomáromi FC 6:4.
FTC—Pécsi VSC 8:3.
Szegedi AC—Debreceni VSC 7:6

országos rendelet következtében azonban a vasárnapi sportrendezvények sorra elmaradtak, így a szegedi csapat kedden játssza le egyetlen mérkőzését és azután visszautazik Magyarországra. Az edzőmérkőzésen a Szeged FC 4:1 arányban legyőzte az U csapatát.

A bányási atlétikai liga bajnoki versenyei

100 méteres futás: 1. Movatz UDR 11.9. 2. Minusz Electrica. 3. Friesenah R. Súlydobás: 1. Róth Rapid 11 m. 84. 2. Forgács Recas 11 m. 82. 3. Belba Recas 11 m. 8.

400 m. futás: 1. Coman Electrica 58.9. 2. Glatz UDR 59.4. 3. Szegő Electrica 60 mp.
1500 m.: Pascu CFR 4:34. 2. Scholtz mérnök Rapid 4:49. 3. Munteanu CFR 4:44.

Hármasugrás: 1. Müller Rapid 12 m. 91. 2. Urban Rapid 12 m. 57. 3. Berger Recas 12.05.

Kalapácsdobás: 1. Katona Recas 39 m. 96. 2. Forgács Recas 35 m. 59. Ifjúsági országos rekord. 3. Borsi Recas 18 m. 12.

110 gát: 1. Győri CAA 18.3. 2. Minusz Electrica 18.9. 3. Roxin Recas 19.

Diszkoszvetés: 1. Forgács Recas 35 m. 61. 2. Sontag Jahn 34.62. 3. Róth Rapid.

Távugrás: 1. Elki Jahn 6.12. 2. Belba Recas 6.9. 3. Moravetz 6.3 m. 4. Negulescu CFR.

200 méteres futás: 1. Minusz Electrica 24.2. 2. Stoia Recas 24.6. 3. Movatz UDR.

800 méteres futás: 1. Pascu CFR 2.12. 2. Scholtz Rapid 2.16. 3. Glatz UDR.

★
A temesvári CFR ifjúsági csapata az országos bajnoki döntőben. Az országos ifjúsági központon egy héttel elhalasztották. Július 7-én Temesvárott mérte össze erejét a CFR és a nagyváradi Electrica ifjúsági csapata. A mérkőzést vasárnap délután 5 órakor a Banatul-pályán rendezik meg és azt megelőzőleg a CFR első csapata az aradi Crisana CFR együttesével játszik barátságos mérkőzést.

★
Úszóverseny Budapesten. 200 m. gyorsúszás: 1. Pátos 2:138. 200 m. női hátúszás: 1. Novák 3:59.

Gerelyvetés: 1. Hausladen Rapid 51.22. 2. Kiry Rapid 42.54. 3. Belda Recas 41.57. 4. Trufanda Electrica 38.72.

400 méteres gát: 1. Sever Recas 68. 2. Krepil Rapid. 3. Scholtz Rapid.

10.000 méteres futás: 1. Bába Recas 41.42. 2. Holacsek Jahn. 3. Vergat CFR.

4x100 méteres váltó: 1. Recas (Berger, David, Roxin, Stoia) 48.1. 2. Rapid (Heckler, Grozav, Krepil, Friesenah). 3. Electrica (Minusz, Schäffer, Coman).

Magasugrás: 1. Trufasila Electrica 165. 2. Takacs Jahn 165. 3. David Recas 155. 4. Negulescu CFR 155.

Rúdugrás: Dragomir CFR 350. 2. Szöllösi Recas 320. 3. Munteanu CFR 280.

4x400 méteres váltó: 1. Rapid (Scholtz, Friesenah, Oster, Krepil) 3.57. 2. Electrica (Minusz Schäffer, Szegő, Coman) 3.58.3. 3. CFR.

Pontversenyben: 1. Recas 35 pont, hat első, hat második, öt harmadik hely. 2. Rapid 31 pont, 5 első, 6 második, 4 harmadik hely.

KÖZGAZDASÁG

Még júliusban is adható be kérvény az adóamnesztia igénybevételére

Meghosszabbították a pénzügyi kihágások kedvezményes rendezésének határidejét is.

A pénzügyminiszter 122.461/940. számú végzésével 30 nappal, vagyis július 31-ig meghosszabbította minden adófizető részére azt a határidőt, a meddig az 1940 április elsején kelt törvény alapján kedvezményesen rendezni lehet az adótörvények, vámtörvények, szeszörvény és zahanótörvény ellen elkövetett vétségek és kihágások esetében kirótt bírságokat. Hasonlóképpen a 122459—1940. számú végzésével a pénzügyminiszter ugyancsak július 31-ig hosszabbította meg az összes kereskedők és iparosok részére a kereskedelmi és ipari adók eltérő-

sára adott amnesztiát. Mindazoknál az érdekelteknél, akik július 31-ig nem veszik igénybe a bírsághátralékoknál megállapított törvényes kedvezményeket, a következő 3 hónapon belül, vagyis október 31-ig a kihágási jegyzőkönyvekben megállapított teljes összeget behajtják, míg az amnesztia igénybevételét elmulasztó adófizetők az egyenesadótörvény által előírt büntetéseken kívül a kihágás nagysága szerint még külön 100 ezer lejtől 1 millió lejtig terjedő bírságot is fizetnek.

— Allatszallítványozási részvénytársaságot alapított a Schenker & Co. „Ortanis” allatszallítványozási vállalat cég alatt Bucurestiben 5 millió lei részvénytőkével részvénytársaság alakult. Az alapítók között van a Schenker et Co. S. A. R. 2.600.000 leivel, amely részvények 52 százaléka.

— A nemzetvédelmi két százalékos bélyeg dacára is alkalmazandó a fogyasztási helyiségek 1 százalékos repülőbélyege. A Nemzeti Repülőalap Pénztára körlevelet küldött a pénzügyigazgatóságához, amelyben hivatkozik arra, hogy tudomása szerint számos fogyasztási helyiségben a kiállított jegyzékre nem ragasztanak repülőbélyeget, vagy csak az 50 leien felüli fogyasztás esetén alkalmazzák a repülőbélyeget. Ez az eljárás a nemzetvédelmi rendkívüli 2 százalékos alótörvény téves értelmezése következtében alakult ki. Minthogy azonban a repülőbélyegtörvény ma is változatlanul érvényben van, a 2 százalékos nemzetvédelmi bélyeg alkalmazása nem érinti azt a kötelezettséget, hogy a fogyasztási helyiségekben a 20—99 lei-ig terjedő fogyasztás után 1 leu, a 100 leien felüli fogyasztások után 2 lei repülőbélyeget is kell a jegyzékre ragasztani.

— Az étolaj olosbódását várják. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet részére rövidesen nagymennyiségű maszlinolaj érkezik és ez a körülmény kihasználva lesz a jelenlegi spekulatív árakra, amelyek már 170 lei árig emelkedett kg.-ként.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

— Kétezer kilógram chinint vásárolt az egészségügyi minisztérium. A minisztertanács az egészségügyi miniszter javaslatára még ez év májusában határozatot hozott 2000 kg. chinindragée-nek a németországi Boehringer-Mannheim-gyárból való megvásárlására. A minisztertanács határozata szerint, a 2000 kg. 0.25 gr.-os chinindragét kg.-ként 75 Rm. egységárban vásárolja a közegészségügyi minisztérium. A 150.000 márkának megfelelő cca 7 millió 7.000.000 lei a közegészségügyi minisztérium 1940—1941. évi költségvetésében nyer fedezetet. A 150.000 márkát valutafelár számítása nélkül utalják át Berlinbe. Az ár franco bucuresti vámhivatal csomagolással és Bucurestig történő biztosítással értendő.

Az előirányítottnál több nemzeivédelmi adó és repülőilleték folyik be

Áprilisban a havi 1000 millió leies előirányzattal szemben 850 millió lei volt a bevétel, májusban azonban már 1.077 millió leit sikerült inkasszálni, amely 7.7 százalékkal haladja meg a havi előirányzatot.

Epp úgy, mint az állami költségvetés és a Nemzetvédelmi Alap bevételei, a Nemzeti Repülő és Tengerészeti Alap bevételei is kedvező eredményt mutatnak. Április hónapban az inkasszó 210 millió leit tett ki a 190 millió leies havi előirányzattal szemben, a többlet tehát 10.6 százalék. Május hónapban a bevétel 201 millió lei volt, úgy hogy a 2 havi bevétel 8.2 százalékkal haladja meg ezen alap havi költségvetési előirányzatát.

(=) A bászai gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: búza 540—570, tengeri 520, zab 620, napraforgómag 850 lei százkilónként. Kamilla-tea 46 lei kilónként, a piac csendes, üzletkötés alig van.

= A nyersbőrök szállítási igazolványai. A nemzetgazdasági miniszter hivatkozással az ezévi március 6-iki, a nyersbőrök forgalmát szabályozó törvényekre megállapította a bőrök szállítási igazolványának típusait, amelyet a hivatalos lap most megjelent 148. száma közöl. Rózsaszínű igazolványt a gyűjtő központok, míg sárga színű igazolványt az alközpontok bocsájtanak ki. A szállítási igazolvány felmutatása kötelező minden száraz, vagy sózott bőrnek vasuton, utakon vagy vizen való szállítására és azt az ODAMP gyűjtőhelyei adják ki.

szin nyelven. 18.15: A magyarországi vas és fém munkások központi szövetsége csepeli csoportjának dalárdája. 18.50: Az egyetlen magyar tűzharcos asszony. (Hangfelvétel). 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Kurina Simi cigányzenekara. 20.50: Küllégi negyedóra. 20.15: Hangképek az 1940. esztendő első felének eseményeiről. (Hangfelvétel). 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Budapesti hangverseny zenekar. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Farkas Béla cigányzenekara. 1.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JÚLIUS 4.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: Victor Predescu zenekarának hangversenye. 13.35: Időjárás, sporthírek. 13.45: Victor Predescu zenekarának hangversenye. Közben 14.15: Hírek. 15: Hírek. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Tudományos krónika. 20.16: Chopin és Brahms keringő (hanglemezek). 20.40: Hírek. 21: Orosz énekkari hanglemezek. 21.15: Felolvasás. 21.30: Szimfonikus hangverseny. „Víz és vihar a zenében” (hanglemezek). 22.15: Hírek, sporthírek. 22.30: A szimfonikus hangverseny folytatása. 23: Szórakoztató hanglemezek. 23.45: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasások. 13.10: Bánoczy Erzsébet hegedül zongorakísérettel. 13.40: Hírek. 13.55: Solymossy Margit énekel, zongorakísérettel. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A magyar-német válogatott atlétikai mérkőzés, előadás. 18.30: Fátoly Janosi cigányzenekar. 19: Áldozat és győzelem, előadás. 19.15: Koréh Endre énekel zongorakísérettel. 19.45: A kedves, Szilassy magyar költők verséből ad elő. 20.15: Hírek. 20.25: Furulyaszó, hangjáték. 20.45: Amiről mindenki beszél. 21.10: Az operaház zenekara. Kb. 21.40: Russzinyelvi előadás. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: A rajkőzenekar muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperanto nyelven. 24.25: Humoros számok hangmezről. 1.05: Hírek.

Budapest II. 17.15: Filmszámok hangmezről. 19.45: Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik. 20.15: Hanglemezek. 21: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: A második honvédegyezred zenekara. 22.15: Természettudomány és kultúra, előadás. 22.45: Időjárásjelentés.

Rádió

KEDD, JÚLIUS 2.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: Nyitányok francia vigoperákból és operettekblől, hanglemezek. 13.35: Időjelzés, sporthírek. 13.45: Operetthanglemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Részletek idősebb és ifjabb Johann Strauss műveiből, hanglemezek. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Orvosi krónika. 20.16: N. Paun énekel a rádió zenekarának kíséretében. 20.45: Hírek. 21: A rádió szimfonikus zenekara. Közben 21.20: Felolvasás. 22.15: Hírek, sporthírek. 22.30: Kamarazenehangverseny. 22.55: Francia énekesek hanglemezei. 23.40: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Bátor Irén meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Bagossy Judith zongorázik. 18.45: Urbino ura, felolvasás. 19.15: Weidinger Ede szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Művészemelek. 20.55: Lóverseny eredmények. 21.15: A Mátra, Kilián Zoltán hangképsora. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15: Ruszin hallgatóknak. 19.50: Kazinczy Orpheus-a, felolvasás. 20.25: Mezőgazdasági felőra. 21: Hírek, lóverseny eredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. 22.35: Időjárásjelentés.

SZERDA, JÚLIUS 3.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: A Stănescu-testvérek zenekarának hangversenye. 13.35: Időjelzés, sporthírek. 13.45: A hangy. folytatása. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Művészeti krónika. 20.16: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: Hanglemezek. 21.15: Felolvasás. 21.30: A rádió koncertzenekarának hangversenye. 22.15: Hírek, sporthírek. 22.30: A rádió koncertzenekara hangversenyének folytatása. 23: Hanglemezek. 23.40: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40: Torna. 8: Hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Ilmichy Kázió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Országos postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Gyermekek és felnőttek, felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ru-

Es az évforduló napján tartottam meg velem az esküvőmet.

Már kora reggel készen voltunk a csomagolással.

Csak egyetlen bőröndöt hagytunk nyitva, hogy abba majd betehessük a házi ruhánkat, amely napközben rajtam volt, az esküvői fehér selyem ruhámat, valamint az ékszereimet és a toalettkészletet.

Az utiruha, amely most már rajtam van, a fogason függött.

Dél előtt tizenegy órakor teljes katonai díszben eljött James Oliver. Akkor már teljesen fehérben voltam és a fejemen volt a mirtuszkoszorú.

Mister és Missis Bruce, Rosalie és Alfred is mind ünnepélyesen voltak felöltözve.

Mielőtt elindultunk, belenéztem a tükrömbe. A több hónapos gyászruhaviselés után szinte nem ismertem rá a fehér alakra, aki a tükrömből visszazérett reám.

Két hintón mentünk a templomba.

Reverend Smith elvezette az esketési szertartást, aztán valányien a sekrestyébe vonultunk és aláírtuk a házassági anyakönyvet.

Gratulálok, Missis James, — szólalt meg a lelkész.

— En is gratulálok, Missis James, — mondta Mister Bruce.

A Missis, Rosalie, Alfred és az egyházi is mind Missis Jamesnek neveztek engem. Nagyon szokatlan volt és mindig körülnéztem, hol is van az a Missis James.

Nevettek, hogy ez a megszólítás nekem szokatlan és biztosítottak róla, hogy Miss Mac-Bennet csak volt és a helyébe lépett Missis James.

A templomból Bruceékhez mentünk, ahol családi ebéd volt.

Ebéd végeztével felsiettem az emeleti leányzóba, amelyben két hónapon keresztül Rosalieval laktam. Levetttem esküvői ruhámat és magamra öltöttem az uti kosztümöt.

Most pedig sietve írom még ezt a naplójegyzetet.

Egyszerre nyílik az ajtó és a küszöbön megjelenik a hadnagy, akarom mondani, a férjem.

— Siess, Liane, — mondja — mert elkésünk. Indulni kell.

Be is fejezem hát az írást. A naplót a menyasszonyi ruhával együtt beleteszem a még nyitott utolsó bőröndbe, lezárom azt és indulok.

De ezt nem csinálhattam meg mindjárt az elhatározás után, mert Oliver beugrott a szobámba és megölelt. Az ölelést csókkal kísérte. Tíz csókkal, száz csókkal, Isten tudja, hányal...

25.

Bombay, 1837 november 30.

Gyönyörű volt a nászutunk.

Bathból Londonba mentünk, ahol egy héttig maradtunk. A következő állomásunk Southampton kikötője volt, ahol a King George hajóra szálltunk, amely idáig hozott.

A hajón más tiszt is utaztak, akiket szintén keletindiai szolgálatra rendeltek ki. Ezek közül a nők mind magukkal hozták a feleségüket. Megismerkedtünk velük, de hamarosan rájuk untunk. A gyermekeikről beszéltek és arról, vajon Indiában milyen lesz a lakásuk és hogy a zsoldjuk a gyarmati pótlékkal együtt elég lesz-e a megélhetésre. Csupa hétköznapi dolgokról locsogtak egész nap és egész este.

Visszahúzódtunk tőlük. Eppen úgy nem törődünk a King Georgen utazó kereskedőkkel, ügynökökkel, hivatalnokokkal, orvosokkal és egyéb emberekkel. Nem érdekelt minket senki, csak magunkkal foglalkoztunk.

Nagy volt a boldogságunk.

Az étkezések kivételével mindig kerültük a társaságot.

Reggel nagyon későn keltünk és a nappal legnagyobb részét is kabinunkban töltöttük.

Ellenben, amikor vacsora után a hajóra ráborult az este, ott voltunk a fedélzeten és olyan helyen, ahová a többi utas nem jutott el, szorosan egymáshoz simulva, állottunk a korlát mellett. Lebámultunk az alattunk feketén örvénylő vízre és hallottuk annak a susogását. A habok egyre ezt mondogatták nekünk:

— Messzi, messzi vidékre viszlünk benneteket, ahol a boldogság várakozik reátok.

Vagy pedig feltekintettünk az égre és néztük a csillagokat. Ugy pislogtak azok a végtelen távolságban, mint egymás mellé kirekott mécsesek.

(Folytatjuk)

TRÓNUSDÖNTŐ BALETTCIPO

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

18

22.

1 837. augusztus 4.

Ma volt az eljegyzésem.

Este családi vacsora volt.

James Oliver elhozta a két jegygyűrűt.

Vacsora közben Bruce ügyvéd felállt és felkőszöntöt mondott:

Isten áldását kívánom Mac-Bennet Lianera és James Oliver hadnagyra, akiket ezennel jegyeseknek jelentek ki.

Reverend Smith lelkész, aki az egyetlen idegen volt a vacsorán, imát mondott, aztán az újjainkra húzta a gyűrűt.

Ami azután következett, azért nagyon elszégyeltem magamat.

A lelkész ugyanis ezt mondta:

— Adják meg egymásnak az eljegyzési csókot. Titokban, amikor kettesben voltunk, már nem egyszer csókoloztunk. Mások előtt most történt először.

James hirtelen magához ölelt és forrón szájon csókolott. En szeliden viszonzoztam a csókot.

Közben azonban az arcom olyannyira lángolt, akár a tűz. Reverend Smith és James félóra előtt mentek el.

Rosalie meg én feljöttünk a szobánkba.

En nekiültem a naplórásznak. Rosalie pedig levetkőzött és lefeküdt. De nem alszik, hanem folyton csacsog.

Azt hajtogatja, hogy boldog, mert én boldog vagyok.

24.

Bath, 1837 szeptember 4.

Pontosan egy éve ezen a napon ismerkedtem meg James Oliver hadnaggal.

A katasztrófa oka

Senki sem gondolta volna, hogy a hatalmas és gazdag Franciaország rövid időn belül összeomolhat.

A nagyközönség azon tűnődik, vajjon milyen okai lehettek ennek a nemzeti katasztrófának? A közvélemény természetesen elsősorban a hadvezéret okolja, hiszen az ő kezében futottak össze a katonai vezetés szálai. Különben is a viszonyok sajátossága folytán nyolc hónap alatt elég ideje lett volna a franciák volt fővezérének, Gamellinnek az esetleg elmulasztottakat pótolni. A francia hadsereg csak látszólag volt erre a nagy élet-lalálharcra felkészülve; a figyelmes szemlélő magán a hadseregen is oly jelenségeket fedezhetett fel, amelyek bizonyos aggasztó tünetekre mutattak.

A francia nemzet katasztrófájának eredeti okait, amelyek méretei mellett 1813 és 1870—71 eltörpülnek, Versaillesben kell keresnünk. 1918-ban nem a szövetségesek győzték le a négyéves háborúban kimerült németeket, hanem — eltekintve az anyaghiánytól — a frissen bevett amerikai milliós hadsereg és a belső lelki front összeomlása okozta vesztüket.

A franciák a kimerülés okozta sikert — végül is 22 ország állt szemben a központi hatalmak 4 államával — katonai fölényüknek tulajdonították és ez az érzés, a helyzetnek ez a hamis megítélése diktálta Versaillest.

Az államférfiak, a vezető politikusok diadalmi mámorához a francia vezető katonák csak feltételesen tudtak csatlakozni. Ők folyton a „Sécurité”, a biztonság kérdését hangoztatták. Foch tábornagy egykori vezérkari főnöke, a mai Generalissimus Weygand tábornok, néhány év előtt megjelent „La France est-elle défendue?” című művében rámutatott sok oly fenyegető tünetre, amely most valósággá vált.

A hadirokkant altisztből lett hadügyminiszter, Maginot védelmi rendszere is azt mutatta, ő sem bízott a francia hadsereg fölényében és sokmilliárdos költséggel építette ki azt a védelmi vonalat, mely most Franciaország sírjává vált.

A védelmi vonalak megölték a francia hadsereg offenzív szellemét, aminek legjobb bizonyítéka az a tény, hogy ha egy ország háborút üzen a másiknak, akkor nem szabad nyolc hónapig tétlenül, erős várendszere mögött várni... hogy megtámadják. A tétlenül szót ki kell emel-

nünk, mert a francia vezérkarnak tudnia kellett, — ép oly jól, mint a semleges katonai megfigyelőknek, hogy védelmi vonala, mely a svájci határtól Montmédy, illetve Longwy-ig, a luxemburgi, illetve belga határ mentén sehogy sem felelt meg a mai szívós védelem követelményeinek. Az angolok az ő „sector”-jaikban Douai-tól a tengerig, a gyenge, úgynevezett Daladier-vonal mögött még 3—5 új állásrendszert építettek ki, melyeket a németek nem is támadtak meg arcban, hanem a Daladier-vonalnak helyesen felismert gyengéin betörve, oldalról és hátra támadták.

A francia népet lelkileg sem készítették elő a háborúra! A francia nép nem vette komolyan a háborút, nem is beszélt róla. A propaganda sem működött helyesen, elértében 1914—1918-al.

Ha a németek erejét, felkészültségét, hadianyagának minőségét le is becsülték eleinte, legalább a lengyelországi, főleg azonban a norvégiai hadjárat után észbe kellett volna kapniok és a németek hadviselési módjának nagyobb figyelmet szentelni. Az ellenfél alábécsülésében ugyanazokat a hibákat látjuk, mint 1870 előtt! Ezeket a hibákat a vitézül küzdő és vérző francia hadsereg sem akkor, sem most nem tudta már jóvátenni.

Paul Reynaud kamarai beszédében a Maginot-vonal áttöréséért a tábornokokat tette első sorban felelőssé — természetesen mint mindig, ők a bűnbakok a helytelen államvezetésért, — de szemére hányta a francia katonáknak mentalitásukat, hogy: „a háborút harc nélkül is meg lehet nyerni!” Hogy nyolc hónapig nem

harcoltak, a németeknek felkészülésre időt engedtek, az nem a katonák, hanem az államvezetés hibája volt, mely úgy vélte, egyedül gazdasági eszközökkel és a biokáddal nyerheti majd meg a háborút...

Hogy a katonai vezetés terén is súlyos hibák történtek a szövetségesek részéről, az bizonyos — azonban a tények, a hadiakták ismerete nélkül nem szabad elhamarkodott bírálatot mondani. Mindenesetre feltűnő volt, hogy mind a norvégok, mind a hollandok és belgák részére a szövetségesek segítsége elkésve érkezett meg. Ha nem is tudták a németek támadását Beigiumon és Hollandián át megelőzni, összefogott erőkkel, nagy ellentámadással kellett volna a németek előretörését feltartóztatni, ahelyett, hogy a mar visszaozónló csapatokat egyes hadosztályok, hadtestek látszólagos frontális bevetése által iparkodtak megállítani. A francia-angol hadviselés különben ismét rámutat a koalíciós háború gyenge oldalaira, a különböző hadműveleti érvekre. Mindegyik ország a maga érdekeit és céljait tartja fontosabbnak.

A győzelemhez, illetve a vereséghez mindig az okok és okozatok egész sora vezet. A vereséget rendszeren a mulasztások hosszú láncolata előzi meg. Az okok fölismerése azonban nem olyan könnyű. A vereség legmélyebb rugóit magában a népben, erkölcsi és lelki erejében, győzni akarásában kell keresni. Nagy összeomlásokat rendszerint hosszú évek mulasztása, köznyelmsége, a közélet megfertőzése idézi elő.

A francia katasztrófával szemben viszont a németek a politika és hadviselés kérdését, a hadsereg és mögöttes ország szervezését mintaszerűen oldották meg: a hadvezetés és hadviselés egy erőlye kézben van s ez a körülmény a sikernek máris kedvező előfeltétele.

S. I.

Kilenc ember halt hősi halált Balbo tábornokkal

Rómából jelentik: Balbo tábornok halála nemcsak Olaszországban, hanem az egész világon mély részvényt keltett. Balbo tábornok hősi haláláról a következő újabb részletek érkeztek: Balbo tábornok hatalmas bombavető repülőgéppel, amelyet ő maga vezetett, szokásos szemleútját végezte. Líbia területe felett angol bombavető és olasz vadászgépek vívták légi harcukat. Balbo tábornok az őt jellemző halálmegvető bá-

torsággal, nyomban bekapcsolódott a légi ütközetbe. Balbo tábornok repülőgépe a harc során lövést kapott és a gép lángborolva lezuhant. Azt hiszik, hogy a benzintartány robbant fel.

A gép kilenc utasa elpusztult. A repülőgépen Balbo tábornokon kívül sógora, egy olasz lap főszerkesztője, a trapoliszi főkörmányzó, egy órnagy, valamint olasz személyiségek tartózkodtak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Ponovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lohovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Alkalmazást találhat három inas. Egy műszerész, egy szobafestőmester és egy cipészmaster inast keres. Érdeklődni lehet a Magyar Népközösség irodájában délelőtt 9—1 és délután 4—7 óra között. 1110

Oktatás

A „Bécsi” gyors- és géprószakiskolában folyó évi július 1-én román, német, magyar gyors és gépről nyári tanfolyam kezdődik. IV., Str. Bonnaz 4. (Küttl. térnél). Telefon 42—31. 1119

Allást keres

Irodáskari tiszt, mosást, vasalást vállalok. Munkás-telep Str. Batania 47. 1101

Lakás

Szép nagy bútorozott uccai szoba, különbejárattal és fürdőszoba használatos kiadó. I., Str. Paris 3. ajtó 2. 1115

Egyszobás, csinos udvari lakás melékhelyiségekkel augusztusra kiadó. IV., Str. Duca 19. 970

Bútorozott szoba fürdőszoba használatos magánházaiban, esetleg teljes elátással kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3 szám. 1210

Kiadó különbejárattal szépen bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használatos kiadó. Központi fekvés. Cím a kiadóban. 1108

Adas-velei

Régi járgányos kis cséplőgépeket keres megvételre Rohlik Timisoara IV., Str. Pop de Basesti 14. 1112

Eladó Kardos-telegen telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III, 257. a tulajdonosnál. 1005

Bútor teljesen új, modern dízfahálószoba, garantált prima kivitelben és egy használt keményfa hálószoba matracokkal olcsón eladó. II., Strada Dorobantilor 1. 1121

Kütlönjéle

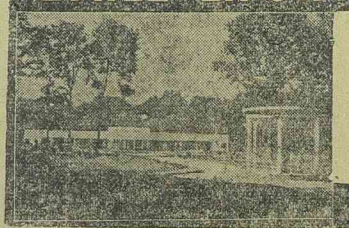
Akar Ön is 6 milliót nyerni? Vegye meg állami sorsjegyet March dohányszádjában Timisoara IV., Piata Küttl. I. Új játéktér. 1/4 sorsjegy 200 leu. Ki nálam vesz, milliómos lesz! 1107

Politzer Nettli a pierdut buletinul rosu, gasitorul este rugat a preda la politie. 1120

Búziás-fürdő, Románia Nauheimja. A búziási fürdő gyöngye a „Pensiunea Villa Margot” Str. I. Duca 15., ahol mindent talál, amit az igazi nyugalom után vágyó szív kíván. Ultramodern szobák, tökéletes komfort, olcsó árak. Kérjen Prospektust Pensiunea Villa Margot Buzia-bai Str. I. Duca 15. 1002

Komlósi Juliana Jud. Timis Torontal, Comuna Otelec fényképes határozóval igazolványa (554 számú) Timisoarán elveszett. Megtalálóját kérték a kiadóba leadni. 1113

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, veszeny és női bajokat.

Szezón: május 1-től október 15-ig

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-fele lőmestfőrtémel, lőmestfőrtémel és Nionpudert, h á r o m színdes. Kapató kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sasoz” az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Brătianu.